فرۆید و نەیارانی

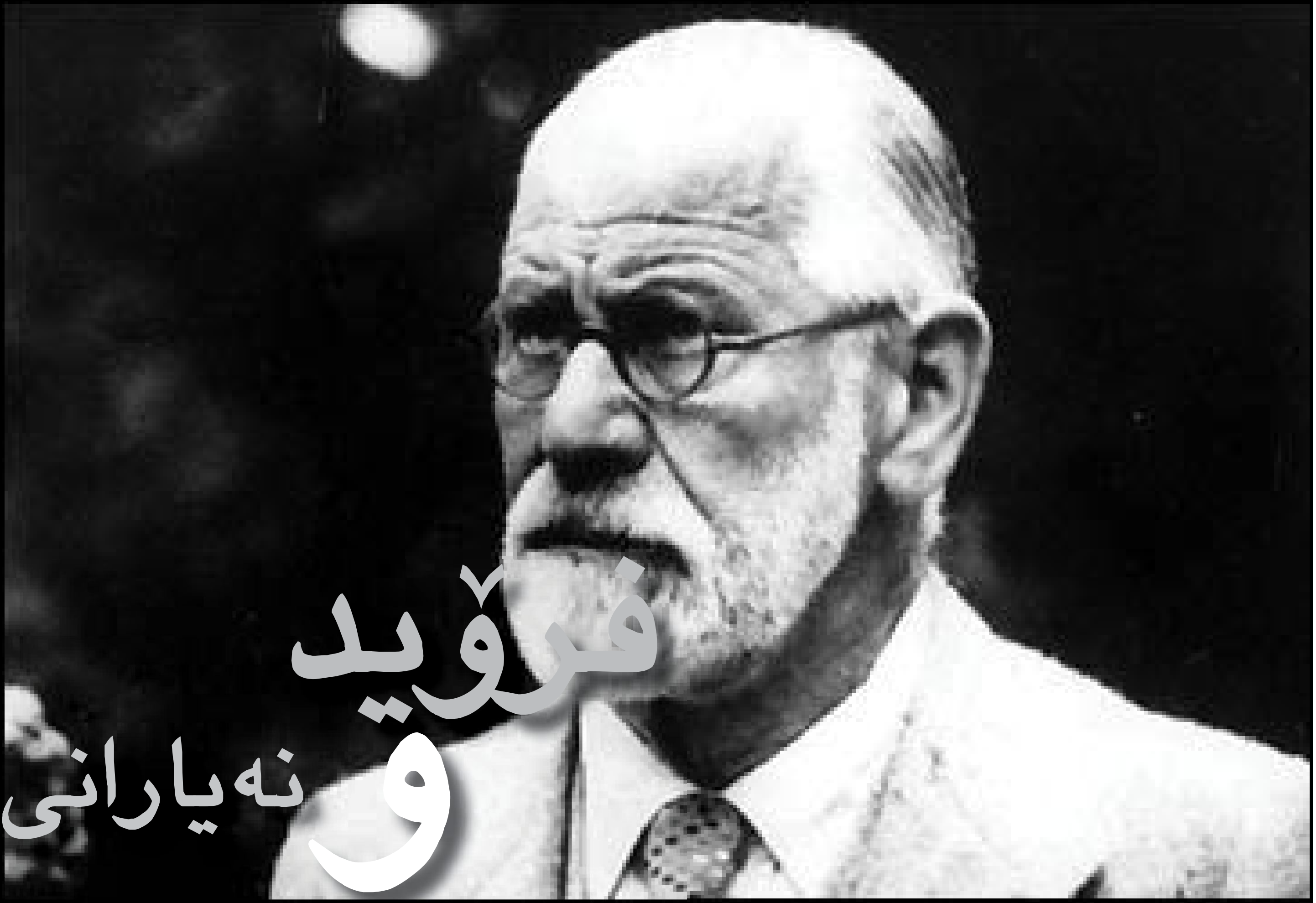

فرۆید و نەیارانی

بەشێکی خوازراوە لە کتێبی (ژیانی منوشیکردنەوەی دەروونی) ی فرۆید.

لە عەرەبیەوە: کامیلمحەمەدقەرەداغی

لە نێوانسالانی (١٩١١ و ١٩١٣) دالە ئەوروپا دووبزوتنەوەی جیالە (شیکردنەوەی دەروونی) جیابوونەوە، لەلایەندوو کەسەوە ڕێبەرایەتییاندەکرا، کە هەردووکیانلە ناوزانستی نوێداکەسێتیی بەهاداربوون، (ئالفرێدئادلەروکارلگۆستاف یەنگ). هەردووبزوتنەوەکە بوونە سەرچاوەی مەترسیی گەورە، لە بەرئەوەی هەربەزوویی خەلکانێکی زۆرلە دەوریان کۆبوونەوە.

بەلامهێزەکەیانلە گرنگیی ناوەڕۆکەکانیانەوە نەدەهات، بەلکوبەهۆی ئەوەوە بوو، کە هەردووکیان، بەبێ ئینکارکردنی ناوەڕۆکە سەرەکییەکانی شیکردنەوەی دەروونی، باسیانلە خۆلادانلەومەسەلانەی دەکرد، کە بەلای خەلکەکەوە بێزرابوون. یەنگهەولیداپەرژێنێکی نوێ بۆراستییەکانی شیکردنەوەی دەروونی بکات، بەلامئەوپەرژینارییانەی ئەودەیکردن، کۆمەلە پەرژێنکارییەکی موجەرەدبوونولە ئەزموون، یانمێژووی ئەوکەسەوە هەلنەدەهێنجرا، کە پەرژێنەکەی بۆدەکرا، بەونیازەی کە ئەوپەرژێنکارییەی ئەوانپێویستی بەوەنەبێت، دانبەمەسەلەی زایەندیی منالێتی و گرێی ئۆدیبدابنێتو هیچ توێکاریکردنێکیشبۆرەوشەکانی منالیبەپێویستنەزانن.

هەرچی ئادلەریشە پێدەچێتزۆرلە توێکاریی دەروونی دوورکەوتبێتەوە. ئەمبەتەواوی مەسەلەی زایەندی ڕەتدەکاتەوە،

ئه میێکها تنوگه لاّله بوونی ڕه وشته کا ن ونه خۆشییه کا نی عوسسابیّ بردوه ته وه سه ریه کپره نسیپ ,ئه وپره نسیپه ی، که خه لّکئا ر ه زو و یا نله هێزهه یه و پێو یستییا نبه و ه هه یه شتێکقه ربووی له د ه ستچو و نی خو و ه کێو ییه کا نی خۆ یا نیا نبۆ بکا ته و ه ، له به رئه و ه هاتووهه رچیداتادۆزراوه کانی بواری سا یکۆلۆژی هه یه ،هه مووی دا به با دا ، به لاّمهه مووئه وشتا نه ی، که ئه م خۆیی لێلادا ون ,هه موویا نسه ربا ری خواستی خۆشی ,گه ڕاونه ته وه ناومه زهه به داخراوه که ی وناوی تازه یا نو ه رگرتووه . ئه وه تا ,بۆنمونه ئه وشته ی ئه ونا وی لێنا وه (نا ڕه زایی ده ربڕینی نێرینه یی) ته نها (چه پاّندن) ه و به بێ به لّگه و به ها نه خه سلّه تێکی زایه ندییانه شی به به ردابڕیوه.

ڕ ه خنه ی منبۆ ئه و اّنه ی له هێلّه که دّه رچوونره خنه یه کی دۆستانه بووه ,ته نهاّ دا وای ئه وه مکردووه ، که هه ریه که ی(یه نگوئادلەر)وازلەوە بهێننتیۆ ر ه که ی خۆ یا ننا و بنێن (شیکردنه وه ی ده روونی)،چونکه ئێستا و پا شتێپه ڕبو و نی د ه سا لّ د ه تو انینبریا رله وه بد ه ین ,که ئه ودوو هه ولّه ی له دّژی شیکردنه وه ی د ه روونی دران,هه دووکیانتێپه ڕین,به بێ ئه وه ی بتواننزیانی پێبگه یه نن.

ئه گه رکۆمه لّگه یه کله سه رچه ند خالّێکی سه ر ه کی ڕێکه وتنێکی د ر و ستکرد و پا شا نخه لّکا نێکها تنئه و خۆ یا نله ئه وبناغه هاوبه شه ی کۆمه لّگه که چوونه د ه ره وه ، ئیترشتێکی ئا سایی د ه بێت , که ئه وانسه ربه ئه وکۆمه لّگه یه نه بن، به لاّ مکه چه ند قو تا بییه کی کۆ نی خۆ مله منجیا بو و نه و ه , زۆرجا رئه و جیا بو نه و ه یه یا نکرا و ه ته به لّگه وله دژی خۆمبه کا رهێنرا وه ته وه ، گوایه ئه وه به لّگه یه له سه رمکووربوونم له سه ربۆ چو و نه کا نمو ئه مه شو ه ك ز ه نگێکی لێها تو و ه له د ه وری سه رم ده سووڕێته وه.

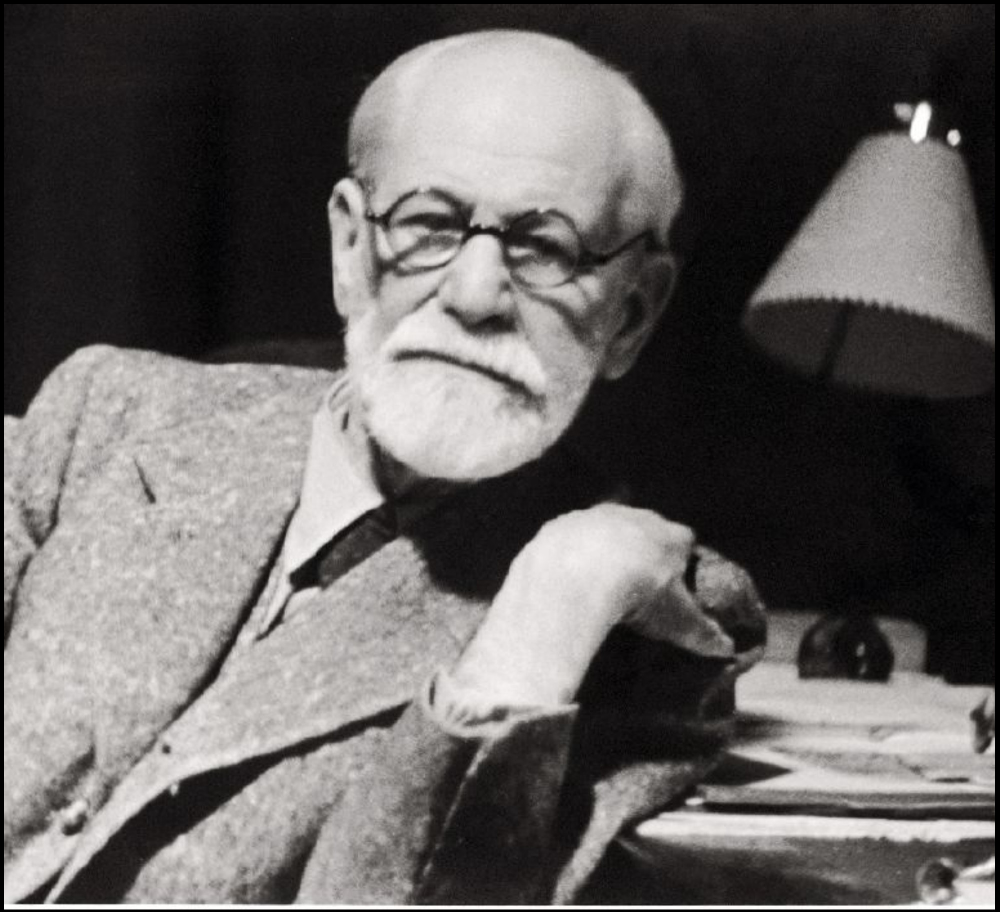

بۆ و ه لاّمدا نه و ه ی ئه ما نه شئه و ه ند ه به سه بلّێم ,له به رامبه رئه وکه سا نه دا , که وه ك(یه نگوئادلەروشتیکل) وکه سا نێکی که می ترله گه لّئه و اندا , که به جێیا نهێشتو و م ، ژما ر ه یه کی زۆری پیاوانی تری به هاداری وه ك (ئه برا ها مو ئا یتنگتنو فرنتێزی و ڕا نك و جۆ نسو بر ێلّو سا کسو بڤیستّه ر وڤانئایمنوڕایك)هه ن,که ماوه ی نزیکه ی پا نزه سالّێکه به ها وکا رییه کی دلّسۆزانه وها وڕێیه تییه کی بێگه ردانه کا رمله گه لّدا د ه کّه ن . ئه ما نه ی لێره دا نا ویا نمهێنا له دێرینترینکه سا نی نا و قوتا بییه کا نی خۆمن ,ئه وانه ن ,که له ناو نووسینه کا نی بوا ری (شیکردنه وه ی ده روونی)داناوی پرشنگدارو نا سرا ویا نبۆ خۆ یا نپه ید ا کرد و وه .

خۆ ئه گه رنا و هێنا نی که سا نێکیشیا نم له یادچووبێت,ئه وائه مه موالیّ و ه رنه گرن , که سو کا یه تیکرد نبێت به وان , چونکه به ڕاستی هه رله نێوانی ئه وتا ز ه پێگه یشتّووانه دا , که تا ز ه ها توونه ته لا م ، به هره ی وایا نله نا ودا هه یه ,که زۆرئومێدی گه وره یان لێده کرێت.

به لاّموادەزانم مافی ئه وه مهه یه بۆ به رڤا نیکرد نله خۆ مد ه توا نمبلّێم , که ئه گه رکه سێکله سه ربۆ چو و نه کا نی خۆی مکووڕودەمارگیربێت وخۆی وه ککه سێک بێته به رچاو,که هه لّه نا کا ت , هه رگیزنا تو ا نێتد ه ست به وه فاداریئه وهه مووکه سه زیره که ی نا وخه لّکه که ما نه وه بگرێت , به تا یبه تییشکه سێکی و ه کمنکه شتێکی که منه بێتبه کر د ه و ه هیچ شتێکی ئه وتۆ مله لا نییه ئه وخه لّکا نه چه شه بكات.

سه رچاوه :مالّپه ری(ئه ووان)
سیگمۆ ند فرۆ ید : ژیا نی منو شیکردنه وه ی ده روونی:سالّی (١٩٢٥).

گفتوگۆیەك لەگەڵ "ئەمیل سیوران"

مرۆڤ بە سروشتی خۆی فەیلەسوفە

گفتوگۆیەك لەگەڵ "ئەمیل سیوران"
مرۆڤ بە سروشتی خۆی فەیلەسوفە

سازدانی: جیسۆنوایس
لەعەرەبییەوە: شوانئە حمەد

***باستلەوەكردووەكە"سارتەر"و كە سا نێكيتر لە ر ێیبە كا ر هێنا نی ستایلیئەلمانییەوەلەنووسینەكانیاندا، خرا پە یا ند ە رهە قبە زما نیفە لسە ف كردو ە ،د ە كرێتئەمبۆچونە ما نزیاتر بۆرووونبكەیتەوە؟**

– با شە ، یە كە م : منبۆ خۆ مكە گە نج بو و م ، لە ژێركا ر یگە ریئە و ستا یلە ئە لما نییە دا بو ومو پێموا بو ونا بێت هە مو و كە سێكد ە ستیبە فە لسە فە ر ا بگا تو لێیحا لیببێت ، و ا تە نر خی هە ر چیە كببێت ، پێو یستە فە لسە فە بە و ستا یلە ئا لۆ ز و تا قە تپر و كێنە بنووسرێت،بەلامدواتروردەوردە ر و یە كید یكە یز ما نیفە لسە فیمبۆ ئاشكرابوو.ئەونووسەرەشیلەم بوارەدادەسگیرۆییكردم"ڤالێری" بوو. "ڤالێری"ئە گە رچیفە یلە سو ف نە بوو،بەلاملە گەڵئەوەشداكاریگەری لە سە رفە لسە فە هە بو و . بە زما نێكی رونورەواندەینووسیووازیلەو زمانە فە لسە فیە هێنا كە بە رە وئە وە ی دەبرد،خۆتلەسەروهەموانەوە ببینیت . خر ا پتر ینشتێكفیز و لو ت بە رزیفە لسە فیە ، بە ر ا ستیپە تا یە كی كو شند ە یە . بە هە رحا ڵلە مرووەوە كا ریگە ریفە لسە فە یئە لما نیلە سە ر فە ر ە نسا كو شند ە وما لوێرانكە ربوو، تا كا رگە یشتە ئە و ە یفە ر ە نسیە كا ن نە یا ند ە توا نیبە سا د ە یی وبێگرێو گۆ لقسە بكە نو گو ز ا رشتلە شتە كا ن بكەن.

***بەڕایتۆمۆكارینەمەچییە؟**

– نازانم،بەلام"ژانپۆلسارتەر"لەرێی كاریگە ریو هە ژمو نیزۆریلە وكا تە دا ، د ە ستیلە تۆ خكرد نە و ە یئە و ستا یلی نووسینەداهەبووبێت.دوایئەوە

کا ریگە ری "ما رتن هایدگەر"دێت کەلەفەرەنسادا کاریگەریەکی گەورەیەهەبوو. بۆنمونە "ها یدگە ر" کاتێکباسلە (مەرگ)دەکات، زمانێکیزۆر ئاڵۆزوپڕگرێ بۆگوزارشتکردن لەشتگەلێکی سادەوساکار بە کار د ە هێنێت . من دەزانمرۆڤچۆن دەکەوێتەداوی ئە مجۆ ر ە ستا یلی نو و سینا نە ، بە لاّ م مە تر سیستا یلی فە لسە فیلە مجۆ ڕ ە ئە و ە یە کە هیچ کۆ نتا کتێکتلە گە ڵو ا قیعد ا نا مێنێت . پا شا نزما نیفە لسە فید ە بێتە ما یە ی پا ر ا نۆ یا ، لە بە ر ئە و ە یفە یلە سو ف جیها نێکیو ە همید ر و ستد ە کا تکە خۆید ە بێتبە خوالەناویدا.

مێنکاتیخۆیوەکوگەنجێکزۆر دڵخۆ شبو ومو شا نا زیمد ە کر د کە بە و زما نە ئا ڵۆزوپڕگرێوگۆلە ئا شنا م، بە لاّ م ما نە و ە ملە فە ر ە نسا لە و د ە ر د ە قو تا ر ی کر د م . منفە یلە سو فێکیپسپۆ ڕ و کا را مە نیم ، بگر ە ھە رفە یلە سو فیشنیم ، بە لاّ مرێڕ ە ویمنبە پێچە و ا نە یرێڕ ە و ی "سارتەر"ەوەبوو،هەرلەبەرئەوە ڕومکردەنووسەرەناسراوەکانی فە ر ە نسا ، بە تا یبە تیئە خلاقنا سە کا نی وەك: "ڕۆشفۆکۆوشا مفورو......هتد"، تێکر ا یئە ما نە کە بۆ کۆ مە ڵگە یا ن نو وسیو ە ، بە لاّ مبە ستا یلێکیسا د ە و سا کا ر و لە گە ڵئە و ە شدا شتیزۆ رقو ڵ وپڕناوەڕۆکیانوتووە.

***ئایاهەرلەسەرەتاوە،فەلسەفە یەکەمینحەزوخولیایتۆبووە؟**

– لە نێو ا نتە مە نیحە ڤد ە بۆ بیست و یە کسا ڵیفە لسە فە مخو ێند و ە ، بە تە نها شسیستمە فە لسە فیە مە زنە کا ن ، لەبەرامبەردازۆربەیزۆریشیعرو ژا نە ر ە ئە د ە بیە کا نید یکە مو ە لا و ە نا ، بەلاّمخۆشحاڵبوومبەوەیهەرزوو زا نکۆ مبە جێهێشت ، چو نکە بە بڕوا یمن زا نکۆ لە ڕ ویڕۆ شنبیریە و ە با رگڕا نییە و بگرەمەترسیداریشە.

***لەوماوەیەدا"نیچە"ت دەخوێندەوە؟**

– کە لە زا نکۆ فە لسە فە مد ە خو ێند ، "نیچە"م نەدەخوێندەوە. فەیلەسوفە جدیەکانم د ە خو ێند ە و ە ، بەلاّمکاتێك لەخوێندنی فەلسەفە وازمهێنا (ئەوکاتەی باوەڕمپێی نە ما) ، د ە ستم بە خو ێند نە و ە ی "نیچە"کرد. کە خو ێند مە و ە هەستمکرد ئەمپیاوە فەیلەسوف نییە،بەڵکو کە سێکیمیزا جیە ، لە بە ر ئە و ە لە سە ر خوێندنەوەیبەردەوامبووم،بەلاّم بە شێو ە یە کیمیتۆ د ینا . نا و بە نا و "نیچە"مد ە خو ێند ە و ە و د ە چوومە و ە سە ر ی ، بە لاّ مر ا ستیە کە یئێستا ئە و نا کە م . بە بڕ وا یمنر ە سە نتر ینکا ر ی "نیچە" نا مە کا نییە تی ، لە بە ر ئە و ە ی ڕاستگۆیەتیایاندا،بەلاّملە بە ر ھە مە کا نید یکە ید ا د نیا بینییە کا نی خۆیە تی . . لە نا مە کا نیدا کە سێکیگو نا ح و نە خۆ شد ە بینین ، تە و ا وپێچە و ا نە ی ئەوەیەکەبانگەشەیبۆدەکرد.

***لەکتێبی(The trouble with being born)دەڵێیتکەوازت لە خوێندنە و ە ی "نیچە "هێناوە ، لە بە رئە و ە یبۆتد ە رکە وتو و ە زۆر کرچوکاڵە؟**

– ئه مقسه یه شتێکزیا د ه ڕه وی تێدایه. ده‌ستبه‌رداربوونم له‌خوێندنه‌وه‌ی"نیچه"، هۆکا ره که یئه وبۆچونا نه یه تی ده‌رباره‌یئیراده‌یهێزو شته کا نید یکه . "نیچه" خۆید ه رگیری ر ستێکد نیا بینیئه و ه ند ه گه و ر ه و گرا نکرد بو و ، که ز ۆ ر بێکه ڵکبو و نو بنه ما کا نیشیا نهه ڵه بوونووجود یشیا ن نه‌بوو.کاره‌کانیئه‌وه‌نده‌پڕ پا را نۆیا یه ،وه سفنا کرێت. که چیکا تێك ئه ونا ما نه د ه خو ێنینه و ه که له وئا نو سا تا نه دانووسیو نی ، د ه بینینشا یه نی به ز ه ییه ، ئه مه شجێید ا خه . "نیچه" به کا ر ه کته ڕێکله کا ر ه کته ر ه کا نی "ئه نتو ا نچیخۆ ف" د ه چێت . بۆ خۆ م له‌ته‌مه‌نیگه‌نجیداهۆگریبووم، به‌ڵامدوایئه‌وه‌وانه‌مام."نیچه" نووسه ڕێکیمه زنه ، سه ر ه ڕا یئه و ه ش خاوه‌نستایلێکیبه‌ڕزوجوانه.

***که‌چیله‌گه‌ڵئه‌وه‌شدازۆرجار ڕه‌خنه‌گران،به‌راوردته‌که‌نبه‌و د ه ڵێنتۆ شو ێنپێیکا ر ه کا نیئه و هه‌ڵده‌گریت؟**

–نه‌خێرئه‌وه‌راستنییه،به‌ڵام ئا شکر ا یه که شێو ا ز ینو و سینیئه و کا ریگه ریله سه رجێهێشتووم. "نیچه" خا و ه نیشتگه لێکبو وکه ئه ڵما نه کا نی د ینه یا نبو و ، هۆکا ر ه که شیئه و ه بو و ئه و زۆ ر ێکله نو و سه ر ا نیفه ر ه نسا ی خو ێند بو و ه و ه ، ئه مه ششتێکیز ۆ ر گرنگه.

*** پێشتربا ستله و ه کرد که له ته مه نی گه‌نجێتیدا،شیعرتزۆرخوێندوه‌ته‌وه؟**

–ئه‌وه‌دواتربوو.ده‌توانمبڵێم نا ئو مێد بو ونمله فه لسه فه ، وا یلێکرد م ڕووبکه‌مه‌ئه‌ده‌ب.ئه‌وه‌یڕاستی بێتئه‌وه‌شله‌وکاته‌وه‌ڕویدا که هه ستمکر د " د ستۆ ڤسکی " له گه ورە ترینفه یله سوف ،گرنگیزیا تره و شیعر یمه زنیششتێکیسه یر و سه رنج راکێشه.

*** د ه تو ا نیتپێما نبڵێیتله وکا ته د ا بێخه ویزۆرت ، چکا ریگه ریه کیله سه ر ئه‌مهه‌ڵوێسته‌ته‌هبوو؟**

– به ڵێ ، هه ر به فیعلیئه و ه هۆکا ر ی سه‌ره‌کیبووبۆدابڕانوجیا بوونه وه مله فه لسه فه . له سا ته وه ختی نا ئو مێد یه کیقو ڵد ا ، تێگه یشتمکه فه لسه فه هیچکۆ مه کێکمپێنا کا ت و هیچو ه ڵا مێکیپێنییه ، لێر ه و ه ڕومکرد ه شیعرو ئه د ه ب . ئه گه رچی ڵا یئه ما نیشو ه ڵا ممد ه سگیر نه بو و ، به ڵا مبه که سا نێکئا شنا بو ومکه له من د ه چو نو هه ما نکێشه وگر فتیمنیا ن هه بووه . د ه توا نمبڵێمشه وانیبێد اریو بێخه ویم ، بو و نه ما یه یئه و ه یو ا ز له ته‌قدیسکردنیفه‌لسه‌فه‌بهێنم.

***شه‌وانیبێداریوبێخه‌ویتکه‌ی ده‌ستپیێکرد؟**

– له گه نجێتید ا د ه ستپێکر د ، له ده‌وروبه‌ریته‌مه‌نینۆزده‌ساڵیدا. ئه و ه یمنکێشه یه کیته ند ر و ستی نه‌بوو،زۆرله‌وه‌قوڵتربوو.ئه‌وه قۆ نا غێکیسه ر ه کیژ یا نیمنبو و ، جد یترینئه زمو نیژیا نمبو و. هه رچیکه هه یه وڕویدا وه له ژیا نمدا به راوردبه وه ، لاوه‌کیوکه‌مبایه‌خه‌ئه‌وشه‌وانی بێد اریوخه وزرا نه چا ویا نکرد مه و ه ، به هۆ یئه و ه شه و ه هه مو و شتێکلا ی منگۆرا.

***ئێستاشهه‌رگرفتارییبێخه‌ویت؟**

–زۆرکه‌مترله‌جاران.ئه‌وه بۆما و ه یه کید یا ڕیکرا وبو و ، نزیکه ی شه‌شحه‌وتساڵێکیخایاند،له‌و ما و ه یه شدا تێروا نینمبۆ د نیا گۆ ڕ ا . پێشمو ا یه ئه و ه مه سه له یه کیز ۆ ر گرنگه وبه مجۆره ڕود ه دات : (عاد ه ته ن ئه وکه سه ید ه چێته نا و جێگه وشه و هه‌موویده‌خه‌وێت،ڕۆژیدوایی ژیا نێکیتا ز ه د ه ستپێد ه کا ت . به لا ی ئه‌وکه‌سه‌وه‌ئه‌وه‌ته‌نهاڕۆژێکیتر نییه ، به ڵکو ژ یا نێکید یکه شه . به م پێیه شئه وکه سه د ه توا نێتکا ر ه کا نی خۆیڕاپه‌ڕێنێوگوزارشتله‌خۆی

بكا ت ، وا ته ئێستا يهه يه ، دا ها توی هه يه . . . . . . هتد . به ڵا مكه سێككه خه ويلێنه كه وێت ، له وكا ته يد ه چێته نا و جێگه له شه و د ا تا هه ستا نيله به يا نيدا ، هه موييه رد ه وا مێتيه وهيچ دا برا نێكيتێدا نييه ، كه وا ته شتێكنييه جلە و يهۆ شيا رێبكا ت . به مپێيه ش له سه رره وتيخۆيبه رد ه وامد ه بێت ، كه وا ته له بريژيا نێكينو ێو رۆژێكی نو ێ ، هه شتيبه يا نيبۆ ئه و كه سه وه كو سه عا ته شتيئێوا ره يرا بردوو وايه . كا بوسێكيبه رد ه وامبێرا نه وه د رێژه يد ه بێت . ئيتر به يا نيد ه ست به چيد ه كه يت ؟ له كا تێكد ا به يا نێ ئـه ورۆژه هـيـچـجـيـاوازيـه كـيـلـه گـه ل شـه ويـرابـردودانـيـيـه ،كـه واتـه ژيـانـی نو ێبو نێنا بێت . ئه و ڕۆ ژ ه هه مو و ی ژانـوژارده بـێـت ،بـه ردوامـێـتـيـژان وژا ره . به مجۆ ره وله كا تێكدا هه رچی هه يه ونييه له هه ڵپه دانبه ره ودا ها توو، سه يرد ه كه يتتۆله په راوێزدا يت . ئه م حا ڵه ته شگه ر بۆ چه ند ما نگو چه ند سا ڵێكبه رد ه وامبێت ، به نا چا ريد ه بێته مـايـه يـئـه وه يـهـه سـتـتـبـه رامـبـه ربـه شته كا نو تێگه يشتنتبۆ ژيا نگۆ را نی به سه ردا بێت . د وا يئه و ه شنا زا نيتبۆ چدا ها تويه كبر وا نيت ، له به رئه وه يتۆ بێد ا ها تو يت) . ئه و ه يرا ستيبێتمن لا يخۆ مه و ه ئه و ه به وپه ڕيما ڵو ێرا نيو سه رگه ردانيد ه زانم ،به كورتيه كه يئه وه به ئه زمو نيسه ره كيد ه زانمله ژيا نمدا . ها وكا تئه محا ڵه ته شوا تلێد ه كا تدرك به ورا ستيه بكه يتكه تۆ به ته نها يت . له نيو ه يشه ودا ، هه موا نله خه و د ا ن وتۆ ته نها كه سێكيبه خه به ريت . به م پێيه شمنبه شێكنيمله كۆ مه ڵگه ی مرۆ ڤا يه تی ، به ڵكو سه ربه د نيا يه كی ترم . ئه مه شپێو يستيبه ئيرا د ه يه كی پۆلاينهه يه تانه هێڵێتبكه ويت.

***بكه ويته چييه وه ،شێتببيت؟**

–بـه ڵـێ ،بـكـه ويـتـه سـه ركـه ڵـكـه ڵـه ی خـۆكـوشـتـن. بـه رايمـنـهـه رچـيـكـاری خۆ كو شتنه ، يا نبا بلێينلا نيكه می ، له سـه دانـه وه ديـئـاكـامـيـخـه وزڕان وبێخه ويه . ره نگه نه توا نمئه و ه به به ڵگه و ه بسه لمێنم ، به ڵا مقه نا عه تم پێيه تی.

***لـه ڕوبيجـه سـتـه يـيـوده رونـيـيـه وه ، بێخه وپچكارێكيلێكردی؟**

–زۆرشـپـرزه بـوومـبـه بـه رده واميـتـام هه بوو ، له سه رلێوا ريته قينه وه بووم ، هه مو و شتێكئا ڕا سته يه كيد يكه ی گـرتـبـوو ،گـرنـگـنـيـيـه چـيـبـوو.زۆر توندوتيژتربووم ،له گه ڵهه مووكه سێكدا به شه ڕد ه ها تم . جيقلد ا نمهێند ه بچوك بو وبو ويه و ه ، نه مئه توا نيته حه مولی هيچشتێكبكه م . پێمو ا بو و هه مو و كه سگه مژه يه . كه ستێنه د ه گه يشت به د ه ستچييه و ه د ه نا ڵێنم . هه ستم به بێئينتيما ييد ه كرد . سه ربا ری ئـه وه شـهـه سـتـكـردنـبـه وه يـهـه مـوو شتێكترۆ ها ته وبێما نا يه . دا ها تو وبۆ منپو چيبو و ، ئه مێستا شهه رو ه ها . له سه رئا ستيفه لسه فيشهه رو ه ها ، لـه بـه رئـه وه مـرۆڤـبـه سـروشـتـيـخـۆی فه يله سو فه . هه ستكرد نبه وبێئا را می ونـاره زايـيـه زۆرگـه وره تـرده بـوو، هۆكه شيئه و ه بو وهۆ شيا ربووم . خود هۆ شيا رينا ، به ڵكو هۆ شيا ريد ه ره كی . هۆ شيا رينه فره تێكيگه وره يه ، به ڵا م بۆ مننه فره تێكيتو لا نيو نه براوه بوو. منگه يشتمه قه نا عه تێككه گه رمرۆ ڤ بێدا ربێتو هۆ شيله د ه ستنه دات ، ما ڵو ێرانييه كيگه وره يه . له به رئه وه ی منسا ڵا نێكيزۆ ربيستو چوا رسه عا ت بێدا ربو وم . مرۆ ڤئه توا نێتچه ند ين سه عا تله ڕۆژێكدا بێدا ربێت ، به ڵا منه ك به درێژاييشه وورۆژله وحا ڵه ته دابێت.

***به د رێژا يئه مسا ڵا نه ، خه ڵكا نێكت بينيو ه و ه كتۆ به د ه ستبێخه ويه و ه بناڵێنن؟**

–نـا ،بـه وڕاده يـه نـا .ره نـگـه مـرۆڤ له شێتخا نه كا ندا چا و يبه وا نه بـكـه وێـت ،بـه ڵامـمـنـبـۆخـۆم هه رگيزد ێوا نه نه بووم . ئه وه ی حه زمپێد ه كرد بيكه م ، پيا سه ی

شه وانه بوو. له وانه یه شتێکی سه‌یربێت،لەپاریسیشتا ده سالێکبه رله ئێستا ئه وه م ده کرد. زۆرجا رنیو ه یشه وگه ر خه وملێنه که وتایه ، هه لد ه ستا م ودووتا سێسه عا تبه شه قا مه کا نی پاریسدا ده هاتمود ه چووم،به لامئێستا زۆرمه ترسیدا ره سه عا تچواریبه یانی بۆپیا سه بچیته ده رێ. حه زمبه گه رانی نا وشا رد ه کرد. تا ئه وکا ته یخه لکی ده‌هاتنەدەرێبۆچوونەسەرکار، به رد ه وامد ه بوومله رۆشتنوها توچۆ، دوایئه وه‌ده گه رامه وه ماله وه وتۆزێك دەنوستم.ئەوكاتحالمباشتربوو.

*واتەئەوەتۆزێهێوریكردیتەوە؟

– به لێ. د ه توا نمپێتبلێمئه وما وه سه ختو گرا نه یبێخه ویله فه ر ه نسا تەواوبوو،ئەزانیچۆن؟بەهۆی پا یسکیله وه . ر ه نگه ئه مه شتێکی سەیربێت.تارادەیەكمنوەك ئه وانه ملێها تبووکه ورێنه ده که ن. چه ند ما نگێکبووها تبوومه پا ریس ، ز ه لا مێکله شه قا می " سا نمیچێل " داوایلێکرد مپا یسکیلێکمپێبفرۆشێت. پا یسکیله که هیپێشبرکێبو و ، زۆرگرانەبوو.رازیبوومكریم. ئه مه بۆ منخه لا تێکیئیلا هیبو و ، شتێكیچاوەڕوانەكراوبوو.بەو پا یسکیله فه ره نسا گه را م، ئه وه ش چه ند ما نگێکیخا یا ند . منله سه ر ئه رکیحکو مه تیفه ر ه نسیها تبو و مه ئەوولاتە،تابۆماوەیچەندساڵێك له بو ا ر یفه لسه فه دا تێز ه ید کتۆ ر ا ته واوکه م،ئه مه شله سا لی (١٩٣٧)بۆ سالی(١٩٤٠). ئه لبه تمنئه مه منه کردو هه رگیزنه چومبۆ سۆربۆن. له بری ئه وه بۆ ما وه یچه ند ما نگێکرۆژا نه سه دا نکیلۆ مه ترمد ه بری ، ئه مه ش وا یلێکرد مخه وملێبکه وێت ، به هۆی ما ند وێتیو شه که تیجه ستە مه وه . وەكوبیرممـاوەژیانلەفەرەنسازۆر قورسنه بوو، تا جه نگرویدا. ئه چوومه هه رلا دێیه ك ، حه زمبه چیبکرد ا یه ده مخواردوقا پێشه را بمد ه خوارد ه وه و له کێلگه وبا خه کا ندا لێید ه خه وتم. ژیا نزۆ رسر و شتیو ته ند ر و ستبو و. تا ئێوا را نمه شقیو ه رزشیمد ه کرد. کا تێکله رۆژێکدا سه دکیلۆمه ترببڕیت، مه حا له نه خه ویت،که واته حا له ته که ی منپه یو ه ند ییبه پزیشکیه و ه نه بو و ، چو نکه منبۆبه د به ختیله ڕۆما نیا و فەرەنسا،سەردانیپزیشكیزۆرم کردوهه موویا ند ه رما نگه لێکیا ندا مێ که زیا نیا نبه گه د ه مگه یا ند وهه موو شتێكیانوێرانكرد.ئەمەشزۆر جێیمه تر سیبو و . به هۆ یئه و حه ب ود ه رما نا نه شیخه ویا نلێد ه خستی ، ته نها دوو تا سێسه عا تد ه متوا نی بنوم. دوا یئه وه سه رئێشه یه کیقورس بەدرێژایرۆژدایدەگرتم.حەبیخەو ژه هراویکردم،له به رئه وه چیتربه کا رم نه هێنا. لێره وه ئه وپا یسکیله قوتا ری کرد م ، ئه وپا یسکیله بۆ منخه لا تێکی ئیلاهیبوو.

*** ئا یا بێخه وه کا نید یکه شیهه ما نئه و**

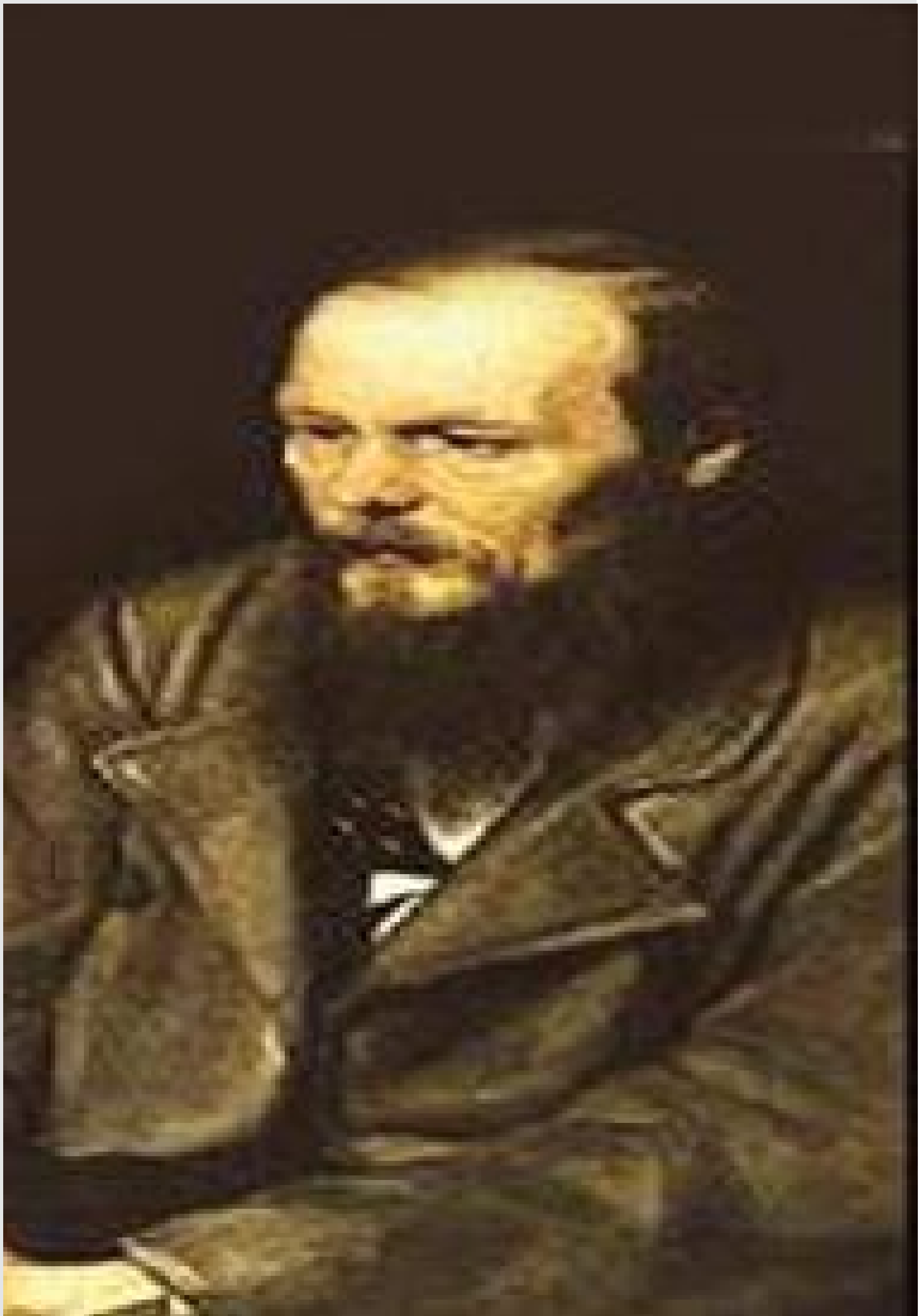

چارەسەریتۆیانبەکارهێنا؟

– بە لێ ، بۆ خۆ تئە زا نیگر و پێکهە ن لە وانە یبێخە ون ، جۆرێکلە دۆستا یە تی لە نێوا نیا ندا هە یە ، و ە ککە سا نێککە بە د ە ستهە ما ند ە رد ە و ە د ە نا لێنن . ئێمە یە کتر با شد ە نا سین ، چو نکە د ە زا نین ئە و د را ما یە چیە ، د را ما یبێخە و یکە بر یتییە لە و ە یکا تلە جێیخۆ یە تی ونا روات . لە نیو ە شە ودا راد ە کشێیت ، بـەلامـنـەلـەنـاوزەمـاوەنـدایـتـونـەلـە ئە بە دیە تدا ی . کا تزۆرخا و ولە سە رخۆ دەرواتــودەبــێــتــەئــازاروســزایــەك. ئێمە و ە کبو ونە و ە رگە لێکیز یند وو ، هە مو وما نز ە مە نپە لکێشما ند ە کا ت ، لە بە رئە و ە یلە نا ویدا ین . تۆ گە رهە ر بێدا ربیتونە خە ویت ، واتە لە د ە رە وەی زە مە ندا ی ، ئە مە شما نا یوا یە زە مە ن بـەدوورلـەتـۆ، بـەردەوامـێـتـیـخـۆی د رێژ ە پێد ە د ا تو تۆ شنا تو ا نیتپێی رابگەیت.

***لەکتێبی(The fall into time) دادە لێیت : (ئە وانیدیهە لد ە خلیسکێنە نا وکا تە و ە ، بە لا ممنهە لخلیسکا مە د ە رە وە یکات) ، ئا یا بێخە ویهۆکاری ئەمەبوو؟**

–نـەخـێر، بـەلامـبـێـخـەویـهـەنـدێ کا ریگە ریهە بو و . منپێموا یە با شتر ین نو وسینمئە وچە ند لا پە ر ە کە مە یە کە لە وکتێبە دا د ە ربا ر ە یکا تنو وسیو مە . لە وێدا با سملە وە کردووە کە مرۆڤە کا ن هە لد ە خلیسکێنە نا وزە مە نو د وورترلە زە مە نیش . ئە مە یە کێکە لە ئا ما ژ ە کا نی رە سە نا یە تیم . تۆ شهە روە ها هۆ شیا ریت بە زە مە ن ، بە لا مبە گشتیخە لکو خوا وانـین. ئـەوکـەسـەیـکـارلـەپـێـنـاوی شتێکد ا د ە کا ت ، بیر لە کا تنا کا تە و ە ، ئـەوەشـبـۆخـۆیـعـەبـەسـە، بـەلام هۆ شیا ریتبە کا ت ، ئە و ە د ە سە لمێنێ کـەتـۆلـەدەرەوەیـزەمـەنـدایـت ولـەزەمـەنـدەرکـراوی. دەشـێـت ئە مە نا و بنێینئە ز مو نێکیفە لسە فی میتا فیزیکی . با شتێکتپێبلێم : (یە کە م رود ا وملە ژیا نمد ا بە بیر د ێتکە تیا ید ا د ر کمبە کا تکر د . مند ا لبو و م ، تە مە نم پێنجسا لا نبو و . زۆرچا کلە بیرمە دوا ی نیو ە رۆبو و ، لە کا تی جە نگیجیها نی یە کە مدا وئە و ە شمبیرما و ە کە سە عا ت چـەنـدبـوو، سـێـیـپـاشـنـیـوەرۆبـوو. لە پرێکد ا هە ستمکر د ئە بینمز ە مە ن د ە روا و منبە شێکنیملێی ، بە لکو لە د ە رە و ە ید ا م) . پێموا یە ئە وهە ستە ی د ا یگر تمو د ە د ە قە یە کینە خا یا ند ، یە کە مینئە ز مو نیهە ستکر د نیمن بو و بە بێزا ر یو بێتا قە تی . بێتا قە تی و پە ستیبۆ خۆ یحا لە تیهە ستکر د نە بە کا ت ، لە بە رئە و ە یکا تلە وحا لە تە دا ناروات.

***ئە وکا تە یلە وتە مە نە دادرکتبە کات کرد، کەسیترتلێنزیکبوو؟**

– نە خێر ، خۆ مبە تە نها بو و م . توا نا ی ئە و ە منە بووبە روونور ە وانیگوزا رشت لـەوەبـکـەم، بـەلامـئـەزانمـکـەوابـوو، چو نکە هە رگیزبیرمنە چوو ە و ە . واملە بـیرەوەکـئـەوەیـدوێـنـێرووبـیـدابـێـت، گە ر چیتە مە نێکیز ۆر ە ئە ورود ا و ە م لێبە سە رها تو و ە . پێموا یە لە وچر کە سا تە و ە لە و ە کە و تمئا ژ ە لبمو بو و م بە مر ۆ ڤو ئە ز مو نیشتێکمکر د تا ببمە مرۆ ڤ ، کە وا تە منسا زوئا ما د ە بو ومتا خە وتنلە د ە ستبد ە م ، لە بە رئە و ە ی خە وچیە جگە لە گە را نە و ە بۆ نا خو د ئا گا و بۆ قۆ نا غیئا ژ ە لیو بۆ بە ر لە ژیا نو بۆ خا لیسفر ، بێگو ما نبێخە و ی خراپترینده‌ردونه‌خۆشیه .

***لـەکـاتـیـسـەخـتـریـنـحـالـەتـەکـانـی بێخە و ید ا ، لە سە رئا ستیخە و بینین چیتبەسەرداهات؟**

– بە هۆ یحە بینو ستنە و ە کە متا زۆر ئە متو ا نید و و تا سێسە عا تبخە و م ، بە لاملە ود و وسێسە عا تە د ا بە د ە ست خـەویـتـرسـنـاکـوبـێـسـەروبـەرەوە ئە منا لاند ، هە ربۆیە بە ترسو لە رزە و ە خەبەرمدەبووەودلمتەکانیدەدا.

***ئـەوشـتـانـەیـدەربـارەیـئـەزمـونـی هـەسـتـکـردنـبـەوەیـلـەدەرەوەی زەمەندایدەتنووسی، دەنگدانەوەی**

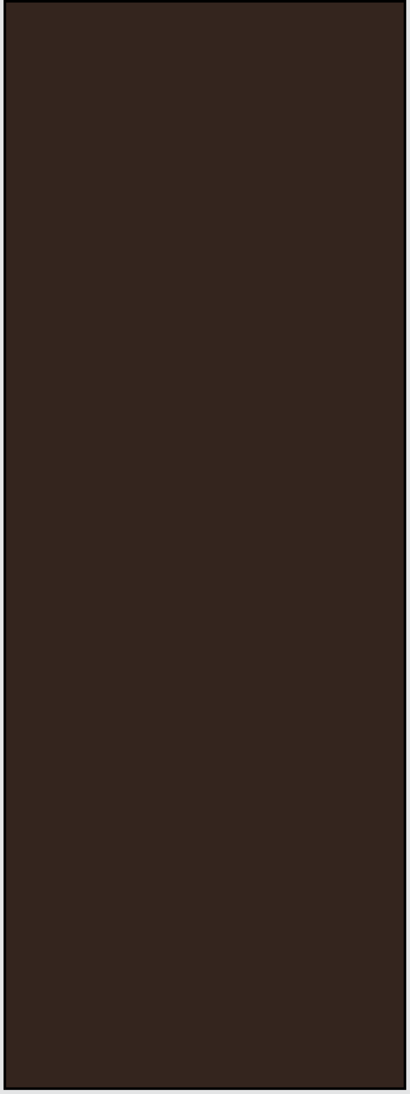

هەبوو؟

– خە لکا نێکمبینید ە یا نو تخۆ ما نلە نووسینە کا نیتۆ دا بینیو ە تە و ە وئێمە ش هە ستبە هە ما نئە و شتا نە د ە کە ین . ها وکا تنا مە یە کیزۆ ر یشمبە د ە ست گـەیـشـتـکـەرەنـگـەخـاوەنـەکـانـیـان نە یا نتوا نیبێتهە ستیخۆ یا نبە چا کی فۆرمە لابکە ن ، بە لامد ە یانوت : (ئێمە ش و ە کتۆ ئە ز مو نیئە و حا لە تا نە ما ن کرد وو ە) ، واتە هە ما نکێشە یو جو د یا ن هەبوو.

*** سە با ر ە تبە مە سە لە یبێخە ویت ، لە جێیە کد ا شتێکیتۆ مبە رچا وکە وت د ە لێیت : (مند ا لیە کیزۆربە ختە و ە رم هەبوو)؟**

–مـنـدالـیـەکـیـجـوانـوقـەشـەنـگ. بە د بە ختیو سیا چا ر ە یملە ژیا ند ا ، سزا یئە و ە یە کە مند ا لیە کیئە و ە ند ە بە ختە و ە روکا مە را نژیا م . لێر ە د ا با سلە سە ر ە تا کا نیمند ا لی خۆ مد ە کە م ، تا تا مە نیحە و ت هـەشـتـسـالانـولـەوەزیـاتـرنـا.

دوایئەوەهەموویمالوێرانی وترا ژید یا بو و . منله گو ند ێکی شا خا وییزۆرسه ره تا ییله دایك بووم.هەمیشەلەدەرەوەی ما لبو و مو له فه زا یه کیکرا و ه د ا دەمگوزەراند.بەردەوامڵەدەشت ودەربووم.بیرەوەریسەیروجوانم دەربارەیئەوقۆناغەیژیانمهەیە.

*** تا ته مه نیچه ند سا ڵیله وگو ند ه د ا مایته‌وه؟**

– تا ته مه نید ه سا ڵیبا خچه یه کما ن هەبووبەتەنیشتگۆڕستانی گوندەکەوە،ئەوگۆڕستانەڕۆڵی لەژیانمداهەبوو.منهاوڕێی گۆ ڕهه ڵکه نه که بو و م . زۆ ر به یکا تله د ه وروبه ریگۆ ڕستا نه که بووم، هه ربۆیه به به ر د ه وا مڵه نا وخۆ ڵه که د ا ئێسکو پر و سکیمر د و ا نمد ه بینی . مرد نبۆ من شتێکبو و به ڕ و نو ڕ ه و ا نیئه مبینیو بووبەبەشێکلەژیانیڕۆژانەم.

و ه کی ” ها ملێت “ ملێنه ها ت ، به ڵا م ڕاستیتدەوێتمەرگولاشەی مردوانبیرکردنەوەیانداگیرکردم. ئه مه کا ریگه ریله سه رحا ڵه تیبیێخه ویم دروستکرد.هەرکەسێکخولیای مردنیهەبێتوبیریلێبکاتەوە، هه ر ز و و پو چێتیو بێما نا ییژ یا نی بۆئا شکرا د ه بێت . لێر ه شه و ه گۆڕا ن دەستپێدەکات.بیرکردنەوەلە مه ر گو ا تلێنا کا تپه یبه و ه به ر یت که ژ یا نحه قیقه تێکنییه ، به ڵکو که بۆ تد ه ر د ه که وێتژیا نبێنا و ه ڕۆکه و هیچنییه وته نها و ه همێکه ، ئه ڵو کا ت خو لیا یمر د نو بیر کر د نه و ه له مه ر گ قو ڵتر د ه بێته و ه . به سه ر ها تێکتبۆ د ه گێڕمه و ه که ڕۆڵیله ژیا نمد ا هه بوو: (ته مه ڵ نمبیستو ڵد و و سا ڵێکد ه بو و . ڕۆژێکلەوتەمەنەداحاڵمزۆرخراپ بو و. ئه وکا تما ڵما نله (Sibiu) بوو، با وکمکه شیشی بو وله وشا ر ه . ئه و ڕۆ ژ ه به ته نها هه رمنو د ا یکمله ما ڵ بووین،چاکملەبیرەسەعاتدووی پا شنیو ه ڕۆبوو، له پڕێکدا بێزا ریه کی

سه یرد ا یگرتم ، له سه رقه نه فه که پا ڵ که وتمووتم : چیترته حه مولیئه مژیا نه نا که م ، دا یکموتی : گه رئه مه مئه زانی ، له با رخۆ ممئه برد ی . ئه وقسه یه زۆر کاریتێکردم).

***ئەمەشتێکیسەیرە،بەلە به رچا وگرتنیئه و ه شکه تۆبا وکت که‌شیشبوو؟**

– به لێ ، د ا یکموا ییپێو تم . ئه گه رچی لەبارنەچوم،بەڵامئەمەئەوە د ه سه لمێنێکه ژ یا نیمر ۆ ڤئه و یش بۆخۆیرو‌داوه.

*** زیا د ڵه جا رێکبا ستله و ه کرد وو ه ، هه‌روه‌ها له (Drawn and Quartered) دووپاتکردۆتەوەکە پێو یسته د و ا یهه مو وئه ز مو نێکی گرنگ،ناومانبگۆڕین؟**

– د و ا یچه ند ئه ڵ زمو نێکید یا ریکرا و ، پێو یسته د ه ستبه جێنا و ه کا نما ن بگۆ ڕین ، گه روا نه که یند وا ترکه ڵکی نییه ، له به رئه وه یدوایهه رئه زمونێکی گر نگهه ستد ه که یتکه سێکید یکه یت وگه یشتو یته حا ڵه تێکهه ستد ه که یت خۆ تنیت ، بۆ یه پێو یسته ژیا نێکید یکه د ه ستپێبکه یت . هه رچه ند ه ئه و ه ش بۆخۆیوه‌همه.

***له وئه زمونانه یخۆته و ه ، له که یه و ه د ه ستتبه خوێندنه و ه ینووسه ر انی فه ره نسا یو ه ك ” بۆ د لێر “ کرد که با س لەوحاڵەتانەیتۆدەکات؟**

– تا را د ه یه کمه فتو نی ” بۆ د لێر “ بو مو د ه مپه رست . ” بۆدلێر “ شا عیرێکیمه زنه ، بەڵام”مالارمێ“مەزنترە،هەروەها ” ڕامبۆ “ ش . هه ر دو وکیا نله ” بۆ د لێر “ ڕ ه سه نتر ن . جا رێکیا ننو وسیبو و م دوونووسەرهەنبەردەوامبیریان لێد ه که مه و ه ، به ڵامنا شیا نخوێنمه و ه ، ئەوانیش”بۆدلێر“و”باسکال“ن. ها و ڕێیهه میشه یمبو و ن . مه سه له که لو تبه ڕ ز یو له خۆ با ییبو و ننییه ، به ڵکو هه ستێکینا و ه کیه وپێموا یه من وئه و ا نیه کبنه ما ڵه ینو سه ربه یه ك خێزانین.

تۆئه زا نی ” پا سکا ل “ به د رێژا یژیا نی نه خۆ شبو و ، به گه نجیشمر د (سیو نۆسا ڵا نبوو) . له کتێبێکدا د ه ربا ر ه ی گه نجێتی ” پا سکا ل “ ، خا تو و ” بیریێ “ ی خو شکید ه ڵێت : (ڕ ۆ ژ ێکیا نپێیو تم : لەتەمەنیحەڤدەسالیەوەڕۆژێك نه بو و ه بێئا زا ربم) . له کتێبخا نه ی گشتیبۆ خا ر ستبو و م ، کا تێکئه مه م خوێند ه و ه ، ئه و ه ند ه کا ریتێکرد م وەختبووبقیژێنم،بەڵامدەستم له سه ر د ه ممدا نا تا د ه نگمد ه رنه چێت . بەخۆمموت:(منیشوامبەسەردێت).

ئه و ه پێشبینیکر د نبو و به ڕ و د ا نی تراژیدیا وما ڵوێرانی . به دوورڵه وه ش ، ” پا سکا ل “ و ” بۆ د لێر “ د وو که سێکنکه زۆ ر به قو ڵیبا سیا نله گر نگیئه ز مو نی بێزا ریو و ه ڕسیکرد و ه . به بێبێزا ریو و ه ڕسی ، مه ز ه ند ه یژیا نیمننا کرێت ، ئه گه رچیئێستا که مترله جا را نو ه ڕس وبێتاقه‌تده‌بم.

***بۆچی؟**

– به هۆ یهه ڵکشا نیته مه نه و ه . له گه ڵ پیر بو و ندا شته کا نبه وتو ند یو تۆ خیه نامێنن.

*** به ڵا مپێتو ا نییه شتگه لێکهه یه له‌گه‌ڵپیربوونداخه‌ستره‌بێته‌وه؟**

–نا،نا،مرۆڤلەسەرئاستیمۆراڵ با شترد ه بێتو له گه ڵپیر بو وندا دا نا ترو تێگه یشتو ترد ه بێت . به پێچه وا نه ی ئه و ه یخه ڵکپێیا نوا یه ، مرۆ ڤله گه ڵ هه ڵکشا نیته مه ندا هیچنا با ته و ه وهیچی د ه سگیر نا بێت ، به ڵا ممرۆ ڤکا تێکزۆ ر ما ند وتروکه متوا نا ترد ه بێت ، ئۆ غرو ساغڵەمتردەردەکەوێت.

***لەکتێبی(The Trouble with Being Born)دەڵێیت:(ئەوەی له ته مه نیشه ستسا ڵێد ا فێر ییو و م ، له ته مه نیبیستسا ڵید ا به چا کی ئه‌مزانی)؟**

– به لێ ، چلسا ڵله هه و ڵو پڕ کێشی ، هه مو ویزیا د ه یه . پێشکه وتنو به ر ه و پێشچونلەژیاندانییە،جگەلە گۆڕانکاریوردوبچوکنەبێت.

***تۆلەماوەیبیێخەویدا،توانیتبێخەوی بکەیتەئامرازێکبۆقوڵترکردنەوەیبیرو بۆچوونەکانت؟**

– بێگوما ن ، ڕا ستبێتیا ننا ، هه رچی بیر ملێکرد ه وه به ر ه نجا میبێخه و یو بێدا ریبوو. به هۆ یبێخه ویه و ه ، هه موو شتەکانرەهەندێکیدیکەیانوەرگرت.

***لەشەوانیبێخەویدازۆرت دەنووسی؟**

– به لێ ، د ه منو و سیبه لا مزۆ ر نا . تۆ ئه ز ا نیمنله نو و سیند ا سستمو که م د ه نو سم . هه رگیزنو و سینمو ه کپیشه سه یرنه کرد و ه . مننو و سه رنیم . ئه م نا میلکا نه د ه نو سمو شتێکیو ا نییه ، هیچگرنگنییه . به د رێژا یته مه نمهیچم نه کرد و ه ، ته نها ئه و ه نه بێتسا ڵێککه ما مۆ ستا یئا ما د ه ییبو و مله ڕۆما نیا ، بازرگانیمکرد.ئیترلەوەبەدواوە

تو خنیبا ز رگا نیکرد ننه که وتم . منهه ر ئاواژیاوم،وەکوخوێندکارێکوئەمەش به گه و ر ه ترینسه رکه وتنله ژیا نی خۆمدا د ه زانم . له ژیا نمد ا نو شستیو که وتنمنه زانیو ه ، چونکه توانیمکه هیچ شتێکنەکەم.

***ئەمەشتێکیگرانە؟**

– زۆرقو رسه ، به لا مبه سه رکه وتنێکی گه وره ید ه زانموشا نا زیپێو ه د ه که م . بەردەوامرێگەیترمدۆزیوەتەوە،وەك وەرگرتنییارمەتیوشتیلەوجۆرە.

*** به لا مکتێبه کا نتبا یه خیزۆ ریا ن پێدرا،وانییه؟**

– ڕا ستیه که یته نها له مسێسا ڵه ی دواییدا ، با سله کتێبه کا نمد ه که ن . سا ڵی ۱۹۵۰ چه ند ما نگێکقسه یا ن لەسەر(Ashort History of Dcay)کرد،پاشانبەدرێژایی

سیسا ڵبه د ه گمه ننه بێتهیچیا ن له باره وه نه وترا . که سا نێکیکه منه بێت له کا یه یئه د ه بیدا که سنه ید ه نا سیم ، به لا مچه ند سا ڵێکه هه مووشتگۆ ڕاوه ، ئه و یشله گه ڵچا په میللیه کا نی (Paperback).

***باستلەوەکردکەچۆنچاپی میللی(Syllogismes de lamertume)،سەرکەوتنێکی گەورەیبەنسیببوو؟**

–ئەوەیەکەمجاربوو.دوایبیست سا ڵته نها هه ز ا رد ا نه یه کیلێفرۆ شرا . خۆ شبه ختا نه توا نیمنزیکه یسیسا ڵێك له سێبه ردا بموکه سنه منا سێت . به لا ی منه وه مه رگه سا تینوو سه رئه وه یه له ته مه نیگه نجێتید ا نێو با نگد ه ربکا ت ، ئه مه شتێکیزۆ رخرا په و د ه بێته ڕێگر لەهەمووشتێك،لەبەرئەوەیئەو نو و سه را نه یبه گه نجید ه نا سرێن ، له پێنا وجه ماوه ره که یاندا د ه نوسن. له کا تێکدا به ڕا یمننو وسه رد ه بێتبه بێ بیرکردنه وه له وانیتربنووسیت . نا بێت له پێنا و هیچکه سدا بنو و سیت ، ته نها له پێنا و خۆ تدا بنو و سه . نا شبێتهیچ که سته نها له پێنا ونو و سینیکتێبێکدا ، کتێبێکبنو و سیت ، چو نکه ئه و ه هیچ په یو ه ند یه کیبه وا قیعه و ه نا بێتو ته نها کتێبێکد ه بێتو هیچیتر . من بۆخۆمهه رچیه کمنووسیبێت، بۆئه وه نو و سیو مه تا له هه ستکرد نبه خنکا ن ووه ڕسیقو تا رمبێت . مه سه له که ش و ه کو د ه ڵێننئیلها مبۆ ها تننه بو و ، بەڵکوجۆرێکبوولەڕزگاربوون، تابتوانمهەناسەبدەم.

***په یو ه ندیتله گه ڵپرۆسه ینو وسیندا چۆنه ؟له کاتێکداپرۆسه یبیرکردنه وه و به دواداچوونیبیروبۆچونێکیتا ییه تو دیاریکراوشتێکه ونووسینیشتێکی تره؟**

–ته واو ه ، به لا مله گه ڵئه وه شداتۆ ئه زانیهه مووئه مانه له ئه زمونی مندا ڕوو یه کید یکه یا نهه یه ، لەبەرئەوەیمنزمانمگۆڕی.

ئه وه بۆ منرود اوێکیزۆرگرنگ بوو، له به رئه وه یمنله ته مه نی سیوشه شسالیدابه زمانی فه ره نسید ه ستمبه نو وسین کرد . خۆیعا د ه ته نله ته مه نی پا نز ه یا نبیستسا لید ا د ه کرێتزما ن بگۆردرێت.

***که یده ستتبه خوێندنیزمانی فه ره نسیکرد؟**

– فه ره نسیمنه خوێند . هه مووکه س له رۆما نیا شتێکفه ره نسید ه زا نێ ، ئه مه شبه رهه میخوێندننییه . خه لکا نێکهه بو ونزۆ ربه چا کیزما نی فه ره نسایاند ه زانی ، به لاممنوانه بووم، له به رئه وه یله Sibiuله دایکبووبووم. با وکمو د ا یکمیه کحه رففه ر ه نسیا ن نه ده زانیوبه رۆمانیوهه نگاری قسه یا ند ه کرد . ئێمه هه رگیزکلتو ری فه ره نسیمانه بوو، به لامله بۆخارست فه ره نسیزمانیدووه میناوه نده رۆشنبیریوکلتوریه کا نبوو . ته واوی دانیشتوانیبۆخا رستبه فه ره نسیقسه د ه که نوبه فه ره نسیشد ه خوێننه وه . زۆرمایه یشه رمه زاریبووکه منبه حا لد ه متو ا نیقسه بپێبکه م . به ئاسانیفه ره نسیمد ه خوێند ه وه ، به لام نه مد ه توا نیقسه بپێبکه م . کا تێکله سالی (١٩٣٧)هاتمبۆفه ره نساته مه نم بیستو شه شسا لبو و ، له بریئه وه ی خۆمئاما د ه که مبۆ نووسینبه زما نی فه ره نسی، تاسالی (١٩٤٧) به زمانی رۆمانید ه منووسی، به لامبێئه وه یهیچ له وانه یده منووسیبلاوبیکه مه وه.

جا رێکیانله سالی (١٩٤٧) له گوندێکی ناوچه ینۆرماندیبووم، خه ریکی وه رگێرانی "مالارمێ" بوومبۆسه ر زمانیرۆمانی. له پرهه ستمکرد ئه وه ی د ه یکه مبێمانا یه . منله فه ر ه نسام وپاشانشاعیریشنیم، خراپ وه رگێرانیشده که م، که واته بۆئه م کاره د ه که م؟ نه مد ه ویستبگه رێمه وه ولا تیخۆم . وه کئه وه یئیلهامبۆ بێت وتم: (پێویسته وا زله زما نیزکماکت بهێنیت) . به وبۆچونه وه گه رامه وه پاریسکه به فه ره نسیبنووسم وده ستمبه وپرۆسه یه شکرد ، به لام زۆرله وه سه ختربووکه منپێشبینیم ده کرد . منپێموابووهه رئه وه نده ی بریارمدا، ده توانمبه فه ره نسیبنووسم. نزیکه یسه دبۆسه دوپه نجالاپه ره یه کم نووسیوپیشانیهاورێیه کمدا ووتی: (با شنییه و پێو یسته سه ر له نو ێ بینووسیته وه) . ئه وه تو ره یکردم ، به لامو ا یلێکرد مبه جد یمه سه له که وه ربگرم. له به رئه وه به هه مووتوانای خۆمه وه خه ریکیزما نیفه ر ه نسی بووم، وه کشێت، چوارده وریخۆم کردبه فه رهه نگوبه هه مووئه و شتانه یکۆمه کیفێربو نیئه وزمانه یا ن پێد ه کرد م. کارێکیگه وره وگرانمکرد . کتێبێیه که ممچوا رجا رنو وسیه وه ، به لامکا تێکدووه مکتێبمنووسی ، ئیتر توانایانووسینمنه ما . بێزاربوومله وشه . بۆ چیبنو وسم ؟ یه کێکله وکتێبا نه مکه له فه ر ه نسا به زۆرید ه خوێنرێته وه کتێبی(Syllogismes de lamertume).

*** یه که مینکتێبتبه زما نیفه ر ه نسی هیچکۆرا نییه سه ر د ا ها ت ، به هۆی ئه وه یچوارجارنووسیته وه ؟**

–به لێ، ستایله که یگۆرانیزۆری به سه رداهات. راستیه که یمنده مویست به وکتێبه وبه شێوه یه کینا خودئاگایانه تۆله له هه مووئه وانه بکه مه وه که له رۆمانیافه ره نسیده زانن، به لام بێئه وه یه بیه خۆمبزانم . ها وکا تبه هۆی ئه وگرێیه یدوچا ریبووبووم، که من فه ره نسینیم.

***سالانیسه ره تاتله پاریس که سانێکیزۆرتناسی؟**

–نه خێر، به تایبه تله ناوه نده ئه ده بیه که دا، هیچنوسه رێکمنه ناسی. منکه سێکیشه ر منبو و مو که س نه ید ه نا سیم . په نا به را نێکیزۆ رمله پاریسناسی، به لامفه ره نسینا. که سانێکمنا سیکه هیچسه روکارێکیا ن له گه لئه ده بدانه بوو . چه ندسالێکبه ر له ئێستا رۆما نییه کها تبۆپا ریسو تی د ه مه وێتچا ومبه چه ند نو وسه رێك بکه وێت . پێموتچا کتروایه نووسه ران نه بینیت . چا کتر وا یه بۆ ئه وا نه یله ده ره وه دێن، قسه له گه لشۆفێری تا کسییا نسۆزا نییه کدا بکه ین ، نه ك له گه لنو وسه رێك . کا برا له قسه کا نم توره بووکه وته جنێوپێدانم. به داخه وه له مه به سته که محالینه بوو.

***له کتێبه کانتدا چه ندپه ره گرافێکی دیاریکراوهه ن، تیایاندباسله مه سه له یوێلگه رده کانیسه ر شه قامه کانده که یت، وه کئه وه ی ئه وانه هه لوێستێکیراستوبه جێیان له ژیانهه بێت؟**

–ئه وه به ره نجامیئه وه بووکه هاورێیه کیوێلگه ردمهه بوو، ئه تواری سه یربوو. له هه ندێبارگازینۆدا میوزیکید ه ژه نیوپا شانکا سکێته که ی سه ریداد ه گرتود ه رۆزه یله وخه لکانه د ه کردکه له وێبوون . له سالێکدا چوار پێنججارد ه مبینی، یاخودئه ود ه ها ته سه ردانم . ئه وبووبه ما یه یئه وه یبه ژیانیمرۆ ڤه وێلگه رده کا نئاشنابم . ئه لبه ته ئه وبێپا ره نه بوو، بژێویخۆی له رێیژه نینیئامێرێکه وه په یداده کرد. هه ندێبیروباوه ریهه بوو، هه رچی ئه وانه یپێید ه وتمسه یروسه رنجراکێش بو و ن . ژیا نیبه شێو ه یه کیتا یبه ت ده گوزه راند. ئه زانیرۆژێکیان چیکرد ؟ ده چێتبۆشانزلیزێ وله وێله گازینۆیه کیگه وره یوه ك (Fouquets)، کلارنێتعه زفه کات، به لامهیچیناد ه نێ . ئه ویشد ه لێت ما دا مه کیئێوه هه ژارو د ه ستکورتن، یارمه تیتاند ه ده م، بۆیه برێکپاره له سه ر مێزه که دا د ه نێتوئه وانیشپۆلیسیبۆ بانگده که ن. له کتێبه که مدا (Drawn and Quartered)باسمکردووه.

*له به رئه مه به راوردکردنتبه "ساموێل بیکێت"، وه ك"سۆزانسۆنتاگ" ده یکات، کارێکیحه تمیه؟

–زۆرسەرسامبە"بیکێت"، ئەفسانەسازەوزۆرنەرمونیانە. با شد ە ینا سم ، هە رچە ند ە ما و ە یە کی زۆریەکمانەدیووە.لەبارەیەوە نووسیومە.

*** کە واتە د وایئە و ە یچە ند کتێبێکت بڵاوکرد ەو ە ، د ە تویستنووسە ریزیاتر بناسیت؟**

– بە لێ ، بە ڵا متا کە نو و سە رێککە بە فیعلیتا ئێستا شد ە یبینم " هنر ی میشۆ " یە . ئێستا و ا زملە تێکە ڵبو و نبە نا و ە ند ە ئە د ە بیە کا نهێنا و ە ، بە ڵا ملە سە رد ە مانیپێشوداژیانێکیکۆمەڵایە تی ڕاستە قینە مهە بوو. لە وسە رد ە ما نە دا حەزمبە خواردنە و ە یو یسکیبوو، زۆر هە ژارود ە ستکورتیشبووم. جا رجا ر ئە وخا نمە پا رە دارود ە وڵە مە ندانە ی ئا هە نگوئێوارە خوانیا نسا زد ە کرد ، بانگهێشتیاندەکردمومنیش د ە متوانیبخۆ موبخۆ مە و ە . پا شا نلە سا ڵۆ نە ئە د ە بیە کا ند اخە ڵکا نێکیزۆرم د ە بینی ، هە مووئە ما نە لە سە رد ە ما نی زودابوو، نا و ە ڕاستیپە نجا کا ن ، بە ڵا م ئێستا توانا یئە و ڕشتا نە منییە وکرد نی ئە وشتا نە مە حا ڵە ، سە رباریئە وە شمن ئێستاهیچجۆرەمەیەکناخۆمەوە.

*** شتێکتمخوێند ە و ە د ە ڵێیت : (چە ند سالێکەنەدەخۆمەوە،نەجگەرە د ە کێشم ، نە توخنیقاو ە د ە کەوم) ، ئایا ئەمەبەهۆیباریتەندروستیتەوەیە؟**

–بەلێ،بەهۆیبارودۆخی تە ند روستیمە و ە یە . د ە بوولە نێوا ن تە ند روستیمو ئە وشتا نە د ا یە کێکیا ن هە ڵبژێرم. منبە رد ە وامکا فیێمد ە خوارد ، حە وتکوپلە بە یا نیا ندا ، بە ڵاموازهێنا ن لەجگەرەکێشانزۆرزەحمەتتر بو و . جگە ر ە کێشێکیسە یربووم . بۆ و ا ز هێنا نلە جگە ڕ ە کێشا نپێنج ساڵمویست.لەگەڵهەرەولێکدا توشینائومێدیدەبوومو هاوارم د ە کرد : (منبە د ترینمرۆڤم) . شە ڕێکی دژوارملە میێنا و ە داکرد . نیو ە شە وان جگە ر ە کا نملە پە نجە ر ە و ە فرێد ە دا ، بە ڵا مبە یا نییە کە مشتێککە د ە مکرد کرێنیجگە ر ە یزیا تروزۆرتربوو. ئە م مە هز ە لە یە پێنجسا ڵیخا یا ند . کا تێك کە د ە ستبە رداریجگە ر ە کێشا نبووم ، هە ستمد ە کرد ڕۆحمنە ما و ە . د واجا ر بڕیا رییە کجا ریمدا وبۆ منئە و ە بوو ە مە سە لە یشە ر ە ف : (تە نا نە تئە گە ر یە کد ێریشمبۆ نە نووسرا ، هە روازلە جگە ڕ ە کێشا ند ێنم) . بێگو ما نتو تنو جگە ر ە پە یو ە ند یە کیتو ند وتۆ ڵیا نبە ژیانمە وەهە بوو. بێجگە رە نە مد ە توانی تە لە فۆ نێکبکە م ، نە مد ە توانیو ە ڵامی نامەیەکبدەمەوە،یانتەماشای دیمەنێکیسروشتیبکەم.

*** هیوادارمدوایئەوەباشتربووبیت؟**

–بەلێ.هەرکاتێکدڵتەنگدەبم وخەمۆکیدامدەگرێت،دڵخۆشی خۆمبە و ە د ە د ە مە و ە کە : (بە وازهێنا نم لە جگە ر ە سە ر کە و تنێکیگە و ر ە م دەسگیربووە).ئەوەشەڕێکی چارەنوسسازبوو.زۆرجارئەمە ئەوچیرۆکەی"دیستۆڤسکی"یم بیر د ێنێتە و ە کە با سلە نە یا رێکی حکو مە تد ە کا ت ، زیند ا نید ە کرێت ولەسیبریاحوکمیهەژدەساڵی بەسەردادەدەن.ڕۆژێکجگەرەی لێقە د ە غە د ە کە ن ، کابراد ە ڵێتئا ما د ە م د ە ستبە رد ارییبیروبا و ە رمبموهە موو شتێکفرێبد ە مە ژ ێر پێیقە یسە ر . کا تێکڵە تە مە نیگە نجێتیمد ا ئە م چیرۆ کە مخوێند ە و ە تێینە گە یشتم . لە بیرمە د وا ینجا رکە جگە رمکێشا ، چوارد ە سا ڵبە رلە ئێستا بوو، ئە وکا ت لە نزیکبە رشە لۆ نە بو و م ، سە عا ت حە وتیبە یا نیبوو ، ئا ووهە وا وسا رد بوو،کۆتاییمانگیئەیلولبوو. لە وکا تە دا پیا وێکیشێتۆ کە یئە ڵما نی خۆیفرێدایەناوەلەوانگەکەوەو د ە ستیکردبە مە لە کردن ، بە خۆ مموت : (گە رئە مئە ڵما نییە لە وتە مە ندابتوانێت ئە و ە بکا ت ، بۆ مننە توا نم . ئە بێتبۆ ی بسە لمێنمکە منیشئە توا نموا بکە م) . لەپایئەوەشەوەکەیسەرماکاری تێکردمونەخۆشکەوتم.

*** کە بۆ یە کە مجا رکە یە کما نبینی پێتوتم : (پێویستە ڕۆشنبیرینووسە ر نوقسانبێت)؟**

– بە ڵێراستە . نووسە رنا بێتلە نا سین و پە یبرد نبە شتە کا ند ا قو ڵبێتە و ە . ئە گە ر با سیلە با بە تێککرد پێویست بە و ە نا کا تهە مووشتێکد ە ربا ر ە یئە و با بە تە بزانێت ، جگە لە ومە سە لا نە ی لەگەڵزەوقوسەلیقەیخۆیدا د ە گو نجێن . ها و کا تنا چا ریشنییە کە با بە تیببێت ، بێگو ما ننو و سە ر د ە توانێتلە مە سە لە یە کدا قو ڵبێتە و ە ، بە ڵا مبە جۆ ر ێکبێتکە لا یە نێکی دیاریکراویئە ومە سە لە یە بزانێت ، نە ك تەواویمەسەلەکەبزانێت.

*** د ە کرێتباسیئە و ە ما نبۆ بکە یت ، بۆ چیلە نووسینە کا نتد اڕستە یکورتی فەلسەفییەکاردێنیت؟**

– تە و ا و د ڵنیا نیمبۆ چی . پێمو ا یە پە یو ە ندیبە تە مبە ڵیە و ە هە بێت . ئە م جۆرە نووسینە ڕ ە گە زێکیئا ڵۆزە وجێی گو ما نە . سە رچا و ە کە یفە ر ە نسیە . ئە ڵما نە کا نیشبۆ نمو نە " لیشتنبر گ و نیچە " یا نهە یە و ئە و ستا یلە یا نلە " شا مغور"ونووسە ر ە مۆرالیستە کا ن و ە رگرتوو ە . ئە مستا یلە بۆ منکە کا ری پێد ە کە م ، لە وا نە یە لە بە رئە و ە بێت چا ر ە ید رێژد ا د ڕیمنا وێتو نا مە وێت درێژەبەشتبدەم.

*** بە ڵا مبۆ چیئە مستا یلە لە هە ند ێ کتێبێتد ا بە کا رد ێنیتو لە هە ند ێکیترد ا نا؟دووەمکتێبت(Syllogisms...) هەموویبەشێوازیکورتەڕستەی فە لسە فیە ، کە چییە کە متو ا ڵنە بو و . پا شا ند و ا تروبە د رێژا ییبیست سا ڵبە د ە کمە ند ە بینرێتلە

کتێبە کانتدا بە کاری دەهێنیت، دوایینەوەکتێبی(The Trouble with...)دێت کە هەموو یی بە شێوازی کورتە ڕستەیفەلسەفیە،هەروەها بەشێرزۆریکتێبی(Drawn and Quartered)بەهەمانستایل نووسراوە؟

–بە هەر حاڵ،نووسینە کانمە نوکە بەو ستایلە دەنوسم، چونکە شرۆڤە کردن ودرێژدادرێرزۆربێتاقەتمەدەکات. لە بەر ئەوەدەڵێمکاتێکگە رامەوە سەر کورتە ڕستە یفە لسە فی، هۆکارە کەی ئەوەبووهەستمبەماندوێتی وبێزاریکرد.کەسەجدیەکان لەمجۆرەنووسینەیمنبێزارنو ئەکادیمیستەکانیشبەلوتبەرزییەوە سەیریدەکەن.

***لەبەرئەوەیەئەکادیمیستەکانناتوانن هیچلەگەڵئەوانەدابکەنکەکورتە ڕستەیفەلسەفیدەنوسن؟**

– بێگومان ناتوانن. کاتێکنووسینی نووسەرێکدەخوێننەوەکەبەوستایلە دەنووسیت دەڵێن: (ئایەتەماشا، ئەم گەنجەدەلاپەرەپێشترئەڵێچیو ئێستاپێچەوانەکەیدەڵێت، کەواتە جدینییەلەقسەکانیدا). منبۆخۆم دەتوانمدووتەزاینا کۆکودژبەیەک شانبەشانییەکدابنێم، وتەزاکانیش بۆخۆیانحەقیقەتیکاتینودەرگیری ڕۆژگاروجرکەساتیخۆیانن،کەواتە بڕیاروحوکمیاسایینین، دەتوانم حاڵەتیهەموونووسینەکانمتێپێ

بڵێمکەبۆچیئەوبیانئەوەمنووسیوەو لەکوێنووسیومە.هەمووئەوانە بەرهەمیروبەرووبوونەوەیەک،روداوێک، هەڵچوونێکن، واتە هەموویانهۆکاری خۆیانهەیەوبەشێوەیەکیهەڕەمەکی نەهاتوون.

***سەبارەتبەکتێبێکیوەک (Syllogisms...)،ئەوکورتەڕستە فەلسەفیانەتبەشبەشکردووە؟**

–کەمتازۆرلەچەندبەشێکدادام ناون.بەشێوەیەکیمیتۆدینەم نووسیووە، بەلامدواجارهەموویەک شتکۆیاندەکاتەوە،بەوپێیەی یەکتێروانینەبۆشتگەلێکیتایبەتو دیاریکراو.

* ئاشکرایەهەرکتێبێکتاونیشانێکی هەیەکەلەگەڵیدادەگونجێت؟

–بەڵێوایە.سەبارەتبەکتێبی (The Trouble with Being Born)ئەگەرچیویستموابووتەواوی کتێبەکەبەوستایلەبنووسم، بەلام نەدەکرا، ئەوەراستە، بەلامئەوەش خاڵیدەسپێکبوو.

***کاتێکدەنووسیتوکاردەکەیت،هیچ مەرجوسروشتێکیتایبەتبەخۆت هەیە؟**

–هیچکاتنەمتوانیووەلە هەلومەرجێکیئاسایدابنووسم. تەنانەتدەربارەیشتەسادەو ساکارەکانیش،هەرگیزنەمتوانیووە بڵێم: (ئێستادەمەوێتبنووسم). بەردەوامدەبوو،یانخەمباربوومایە یانتورە، بێزاربوومایەیانامندوو، بەلامەڵەدۆخیئاسایدانووسینمومکین نەبوو. چاکترینحاڵەتبۆنووسین ئەوەیەنیوەخەمباربم،هەردەبێتلە حاڵەتێکدابنووسمکەهەندێشتباش نەبنوەکخۆیاننەبن. منپێموایە مرۆڤ کاتێکنۆرمالوهاوسەنگە، پێویستبەوەنییەبنووسیت؟ خۆ ئەوەراستەکەدەڵێننووسینەکانم خەسڵەتێکینەخۆشانەیتێدایە. ئەمەشراستە،چونکەمندیقەتمداوە

ئەوانەینووسینەکانمدەخوێننەوەلە چاکترینحاڵەتدائەوانەنکەتەواو نین، یانشتێککەنیانخەڵکیهەست ناسکن.

***بەرلەوەیدەستبەنووسینی کتێبێکبکەیت، هیچبیرۆکەیەکی ئامادەکراوتهەیە؟**

–زۆربەیزۆریکتێبەکانمبەشێوەیەکی هەڕەمەکیولەپڕێکدانووسییوە،واتە

بێهیچبە رنا مە ڕێژیە ک . د ووکتێبێک کە بە ر لە نو وسینیا نبیر ۆ کە یە کم لە بارەیانەوەهەبوو، کتێبی (The History) و(fall into Time and Utopia) بوو،لەبەرئەوەیلە ئەسڵداهەردووکیانیەککتێببوون.

***خوێنەرانچۆنپێشوازیانلە نو وسینە کا نتکرد و هە ڵوێستیا ن چیبوو؟**

– ئە تو ا نمچە ند نمو نە یە کتبۆ با س بکە م . کا تێکیە کە مینکتێبمچا پکرد ، نا مە یە کیزۆ ر مبە د ە ستگە یشت ، سە یر تر ینیا ننا مە یە کبو و هیکچێکی تە مە نبیستسا ڵ نبو و ، کە کرد مە و ە خەریکبووشێتبم.ئەوکاتەزۆر نە ناسراوبوومولە پڕێکدائە ونا مە یە م بە د ە ستگە یشتکە د ە ڵێت : (منئە م کتێبە منووسیووە نە کتۆ ، ئە مە کتێبی هەردوکمانە،هتد.....).بۆیەوتم: (گە رمە سە لە کە بە مجۆ ر ە بێت ، ئیتر نا نووسم) ، چونکە ڕازینا بملە خۆمکە بە مجۆرە بمبۆبە رد ە وامبم ؟نە مئە زانی چیبکە م ، لە بە رئە و ە ینو وسیبو ی : (گە ررۆژێکو یستتبمبینی ، بۆجە ژنی فەسحدێمبۆپاریس).

د وا جا ربۆ منو وسیکە د ە توا نینیە ک ببینین،هەروەهاوتم:(نامەکەت زۆ رکا ریلێکرد م ، پێمبڵێتۆ کێیت) . ئیترچیرۆکێکیزۆرسە یریبۆگێرامە وە . ئە توانمسە رلە نوێبیگێڕمە وە ، بە ڵام نا و یکە سە کە نا هێنم ، چو نکە ئێستا زۆربە تە مە نە . وتی: (بە هە رحاڵ، ژیانی منزۆرسە یرنییە ، هە رئە وە ندە نە بێت کە منو برا کە مشە شما نگێکو ە کژ ن ومێرد ژیا وین) . زا نیکە مند ە یبینم ، بە ڵامئە وقبوڵینە کرد . هە رچۆ نێکبێت پێموا یە ئە ومە سە لە د واترکۆتا ییها ت و هە ستمکر د جا ر ێکید یبینینیئە و کچە ، بێسو د ە وکە ڵکنییە ، بە ڵا من بە فیعلیئە و بە سە رها تە تو شیشۆ کی کرد م . با شە با بە سە رها تیدووە متبۆ بگێڕمەوە.بەدرێژاییدوودانەساڵ ژ نێکێشێتنا مە ییۆ د ە نا ر د م ، سێ سا ڵبە سە رئە ممە سە لە ید ا تێپە ڕی ، بە ڵامهە رسوورربوولە سە رئە وە یکە د ە بێتبمبینێت ، ڕازینە بووم . د وا تر د و و سا ڵپێشئێستا لە عە سر ێکی ناوەڕاستیهاویندا، خە مبا روبێتا قە ت بووم، خە مۆکیە کیقورسدا یگرتبووم، هە ستمکر د هیچنیم ، بە خۆ ممو ت : (د ە مە وێتکە سێکببینمکە ڕایلە سە رم باشبێت،کەسێکپێمو عجیببێت).

زیا د لە سا ڵێکنا مە یئە وژنە مبە د ە ست گە یشتو و ە ڵامیزۆریا نمنە ئە دا یە و ە . پە یو ە ند یمپێو ە کرد (سە عا تشە ش وحە وتیئێوارە بوو) ، تە لە فۆ نە کە ی هە ڵگرتو پێموت : (د ە مە وێتبتبینم) ، وتی : (هە رئێستالە د ە وروبە ریشارم ، سوارتا کسیە کد ە بمود وا یسە عا تێکی تردیمەلات).دەنگیزۆرخۆشبوو. چا و ە ڕێم . . بۆ سە عا تهە شتهە مو و شتێکمئا ما د ە کرد بو و ، بۆ ینبا خم بە ست . د ە رگا کە مکرد ە وە . کە د ە رگام کرد ە وە د ا مە قا قا پیێکە نین . ئە تو ت د رە ند ە یە ! پیر ە ژنێکیحە فتا وپێنج (بگرە هە شتا) سا ڵە ، بچکۆلە ود اما و ، بە ڵامتر سنا ک ! شتێککە بە خە یا ڵدا نایات.هەرپێدەکەنیم،خۆمبۆ نە د ە گیرا . بۆینبا خمبە ستبوو. . . چی بکە م ؟ ڕا ستیە کە یمندا و ە تمکرد بو و بۆ نا نیئێو ا ر ە ، بە ڵا مبە خۆ ممو ت : (لەگەڵئەمژنەدانانچمەدەرەوە).

***ئەیچیتکرد؟**

– داوا ملێکرد بێتە ژوورە وە : (فە رموو دانیشە) . بە خۆ ممو ت : (ناتوانمئێستا باسینانیئێوارەبکەم)،ئەوە مە حا ڵبو و . هیچشتێکیخو ا ر د نیش لەماڵەکەدانەبوو.ناچارپێموت: (بە ڵامتۆ کێیت ؟) . خۆ زگە ئە وکا ت تە جیلێکمپێد ە بو و . لە وێد ا دا نیشت و منهیچمنە و ت . د ە ستیکر د بە گێڕا نە و ە یبە سە رها تیژیا نی ، هە مو و شتێکیبۆ با سکر د م . ئەوەندەدرێژەیپێدەدا، هەندێ جا رتو شیسە رە گێژە ید ە کرد م .

ود لمبه یه كدا د ه ها ت . ئه وه یبۆ
با سكرد مكه كا تێكگه نجبوو ه ،
چـووه بـۆكـلـێـسـاتـائـیـعـتراف
بكات ، به لاَمقه شه كه پێیوتووه :
(خا نمتۆ نا بێتبێیته ئێر ه ، به لكو
پێو یسته بچیتبۆ سا نتئا نس) . (سا نت
ئا نسنه خۆ شخا نه ید ه ر و نیبو و) .
خۆ یئه مه یبۆ گێرا مه و ه . ئا فره تێكی
د ه وله مه ند بوو ، چه ند خا نو یه كیله
پا ریسهه بو و . خو ێنه رێكیبا شبو و .
كتێبه كا نیمنیله به ربوو، له به رخۆیه وه
هه ندێپه ره گرافیكتێبه كانمید ه وته وه .
له نیو ه یشه ودا برِیا رمدا چوا رسه عا ت
میواندارێتیبه سه و،تا د ه رگا ید ه ره وه
له گه لیچووم.

*** تۆ ئه مد ید ا رو چا وپێكه وتنا نه به گرنگد ا د ه نێیت . د ید ا ریله مجۆ ر ه ی تررِوویداوه ؟**

– پێشچه ند سا لێك ، یه كێكله ها ورێكا نم
با سیئه و ه یبۆكرد م ، كه ئه ند ازیا رێكی
ته مه نبیستو پێنجسا لا نیبینیو و ه و
دهیـهوێـتـبـمـبـیـنـێـت.دواجـاروتم:
(با شه) . د ه چینلاییپا ركیلو كسمبۆ رگ
یه كد ه بینینو پیا سه د ه كه ین . ئه و ه
له ئێو ا ر ه یه كیها و یند ا بو و ، با سی
چه ند مه سه له یه كما نكر د (ئه د ه ب
وشـتـیـتریـش)،لـهكـۆتـایـداپـێـیـوتم:
(ئه زانیبۆ ویستمبتبینم ؟له به رئه وه ی
منكتێبه كا نتمخو ێند و ه ته و ه و
هه ستمكرد و ه تۆ با یه خبه خۆ كو شتن
د ه د ه یت ، د ه مه وێتحا لو به سه رها تی
خۆ متبۆ با سبكه م) . د ه ستیپێكرد و
وتی : (وه زیفه یه كیبا شمهه یه وپا ره ی
زۆریشمد ه ستد ه كه وێت ، به لاَمدووسێ
سا لێكه مه سه له یخۆكو شتنله د ا لغه ی
داوم.مـنـهـێـشـتـاسـهرهتـایـژیـانمـه،
كه چیئه مبیركردنه وه یه وازملێنا هێنێت
ونـاشـتـوانمـخـۆمـیـلـێـزگـاركـهم).
مـاوهیـسـێـسـهعـاتـبـهدهوریـپـاركـی
لو كسمبۆ رگد ا پیا سه ما نكرد و پێمو ت :
(مـنـلـهكـهیـهوهتـائـێـسـتـاشـبـیرلـه
خۆ كو شتند ه كه مه و ه . منپێمو ا یه
خۆكو شتنتا كه چا ر ه سه ر ه ، به لاَمبۆ م

رونكرد ه وه كه د ید گا یمنبه مجۆره یه :
خۆكو شتنتا كه شتێكه كه بو ا ریمرۆ ڤ
د ه دا تبژی . خۆكو شتنئه وقه نا عه ته ی
پێبه خشیمكه منكه یو یستمد ه تو ا نم
ئه مجیها نه جێبێلم ، ئه مه شو ا د ه كا ت
مر ۆ ڤبتو ا نێتته حه مو لیژ یا نبكا ت ،
له بریئه و ه یو یێرا نیبكا ت) . به مجۆ ر ه
سێد ا نه سه عا تمشتو مرِما نبوو له سه ر
ئه ومه سه له یه وهه موورِه هه ند ه كانیما ن
تا وتوێكرد ، د وا یئه و ه پێشنیا رمكرد
جا رێكیتر یه كنه بینین ، چو نكه هیچ
كه لكینابێت.

*** له مه سه له یه كیو ه كئه مه د ا ، كه متا زۆرو یستو ئا ر ه زویئه و ه به مێشكد ا نه هاتووه كه كه سێكیوارِزگاریكه یت؟**

– به لێ ، به لاَمكه م . چه ند ئه و ه مجا رێك
به سه رد ا ها تووه ، به تا یبه تله گه لكچه
گه نجه كا ند ا . رێگر یملێكرد و نخۆ یا ن
بكوژن. به رد ه وامله هه ولیئه وه دابووم
پێیا نبلێم : (ما د ا مه كیئێو ه هه ركا تێك
بـێـتـتـوانـایـئـهوهتـانـهـیـهخـۆتـان
بكو ژ ن ، پێو یسته و ا ز یلێبێننبۆ
كا تێكیتر ، به لاَمنا بێتد ه ستبه رد ا ری
بیركردنه وه بنلێی).

***بـهلاَمـهـهسـتـبـهجـۆرێـكـلـه به رپرسیا رێتید ه كه یتبه رامبه ربه و كه سانه ؟**

– به لێ ، نكو لیله و ه نا كه م . بۆ چو نی
مـنـدهربـارهیخـۆكـوشـتـنـئـهوهیـه
كـهنـابـێـتـمـرۆڤـخـۆیـبـكـوژێـت،
به لا مپێو یسته بیر ۆ كه یخۆ كو شتن
به كا ر بێنێتبۆ ته حه مو لكر د نی
ژیا ن . كه وا ته ئه مه شتێكیتر ه ، به لاَم
په لاما ریا ندا مووتیا ن : (تۆمه سه له ی
خۆ كو شتنئه و ر و ژێنی ، كه چیخۆ ت
نـاكـوژیـتـوئـهوكـارهنـاكـهیـت).مـن
مه سه له یخۆكو شتنمنه وروژاندووه ،
مند ه لێم : (بیر كرد نه و ه له خۆكو شتن
تا كه په نا گه ما نه له مژیا نه د ا وتا كه
چا ره سه ریشئه و ه یه هه ركا تو یستما ن
د ه تو ا نینله مژیا نه قو تا رما نبێت) .
به مپێیه بیر كر د نه و ه له خۆ كو شتن
بیرۆكه یه كیپۆزه تیڤا نه یه . مه سیحیه ت

به رپرسه له مۆ بیلیز ه كرد نیخه لكد ژی
ئه مبیرۆكه یه . د ه بێتبه خه لكبو ترێت
(هه ر یه كێكتا نز ا نیژ یا نته حه مو ل
نا كرێت ، با له گه لخۆ ید ا بلێت : جا چییه
خۆ هه ركا تبمه و ێتد ه تو ا نمكۆ تا یی
پێبێنم) . پێو یسته مر ۆ ڤد ه ر هه قبه
خۆكو شتن ، به مشێو ه بیرله مه سه له كه
بكاته وه .

***له كتێبی(Syllogismes.....)دا د ه لێیت : (ئه گه ربیر ۆكه یخۆكو شتن نـهبـوایـه،هـهرلـهسـهرهتـاوهخـۆم د ه كوشت) .ته نانه تله زۆربه ینووسینه ك انیئێستا د ابا سله خۆكو شتند ه كه یت . له (Tares)كه هه لبژارد ه یه كه له و دید وبۆچونا نه تكه له رۆژنامه ی(La Delirante)بـلاَوكـراوهتـهوه د ه لێت : (بیر ۆ كه یخۆ كو شتنبۆ من شتێكیسر و شتیو ته ند روستبوو ه) ، له به رئه و ه ییه د رێژا ییژیا نتد ه ست وپه نجه تله گه لێنه رمكرد و ه ، به لاَم ئه و ه یته ند روستنه بوو ه ئه وئا وێزان وبا و ه شكرد نه تو ند ه بوو ه به بووندا ، ئه مه دووفاقیه كیراسته قینه یه ؟.**

– را سته ، ئه مه جۆ ر ه د ا نپیا نا نێكه ،
لـهبـهرئـهوهیمـنـهـهمـیـشـهئـهو
رسته یه ی "بۆدلێر" ئه لێمه وه (حه زێكی
زۆرو ترسێكیبێئا ما نله ژیا ن) . بۆ من
هه رچیكه له ژیا نمدا به سه رمها تووه ،له
دووتوێیئه مرسته یه دایه .

***تـۆهـهرلـهمـنـدالَـیـیـهوهبـیـرت له خۆكوشتنكردووه ته وه ،چیوا یلێكردی برِیاریبه رده وامبوونبده یله ژیاندا؟**

–له به رئه وه یمنوا سه یریژیا نمكردوه كه
دواخستنیخۆكوشتنه ،منقه نا عه تێكیوام
هه بو وكه له د وا یسیسا لێیه و ه نا ژیم .
ئه و ه به هۆ یتر سنۆ كیمه و ه نه بو وكه
به رد ه وا مخۆ كو شتنمد وا د ه خست ،
مـنـئـهوبـیـرۆكـهیـهمـقـۆسـتـهوهووهك
مشه خۆ رێكله سه ریئه ژیا م ، به لاَمله
هه ما نكا تدا خوا ستو و یستمبۆ بو و ن
زۆربه هێزبوو.

***دهپـرسـمـئـاخـۆكـهسـانـێـك هـهبـوونـئـهوهتـتـیـابـهدیـكـربـێـتـن**

خۆ کو شتنیا ند و ا خستنیٚ ، بۆ نمو نه که سێکیو ه ك " پا و ڵتسیلا ن " که به چاکیده‌تناسی؟

– نه خێرنه متوانیئه و ه یتیا به د یبکه م ، ئه زا نیئه و یه که مکتێبیمنیو ه رگێرا یه سه‌رزمانیئه‌ڵمانی.سه‌ره‌تاٚکه هاته‌پاریس،به‌رده‌وامئه‌مبینی. ماڵه که ینزیکمنبو وله شه قا می (Des Ecoles)،به‌لاٚمدواترکه‌مکه‌م یه کترما نئه بینی ، چو نکه گوا ستیه و ه بۆ جێگه یه کیتر . حا ڵیئه و خرا پبو و ، هه رئه و ه شبو و ه ما یه یئه و ه یزووبه زووکۆتا ییبه ژیا نیبێنیٚ . ئه وکا تا نه یمن د ه مبینی ، هه رگیزبه خه یا ڵمدانه د ه هات خۆیبکوژێت.ئه‌وه‌نده‌نه‌بێتکه هه ند یٚجا رزۆرتوند وتیژبوو، له ئه ڵما نیا خه ڵکنه یا ند ه زا نیشا عیرێکیمه زنه یا ن نا . که مترینپه لاما رد انیپه کید ه خست ، زۆرزووشتکاریتێده‌کرد،ئه‌مه‌ش حاڵه‌تیبه‌ره‌وخراپترده‌برد، بۆ یه خۆ یکو شت ، له به رئه و ه یهیچ رێگایه‌کیتریله‌به‌رده‌مدانه‌بوو. مه رگیئه وهه رگیزشتێکیئا سا یینه بوو ، به ڵکو حه تمیبو و . یه کشتهه یه که زۆ ر کا ریتێکرد م ،شه وێکیا نسه عا تیا نزه بوو با رانێکیوردئه باری،مانگیتشرینیدووه م بو و ، نز یکپا ر کیلکسمبۆ ر گبو و ، له گه ڵکو رێکیگه نجد ا و ه ستا بو و م قسه ما ند ه کرد ، شه قا مێکیچۆ لبو و ، که‌سبه‌ده‌ره‌وه‌نه‌بوو.سه‌یرمکرد له وسه ر ه و ه ز ه لا مێکبه ر ه ولا یئێمه دێت ، سه یریبه رپێیخۆ ید ه کرد وله به ر خۆ یه و ه ورته ورتیبو و . سه یرمکرد " پا و ڵتسیلا ن " ه ، که بینیمسه یر م پێها تو ترسا م ، و ه ستا مبۆ مروا نی ، به لاٚ مئه و منینه بینی ، که سینه بینی ، قسه یبۆ خۆ ید ه کرد ، د ڵمخو رپه یکرد وزا نیمبا رود ۆخیبا شنییه . "تسیلان" مرۆ ڤێکبو وله نا خه و ه بریندا ربوو، زۆر وێرانبووله‌وه‌یپه‌نابۆگومانبه‌رێت.

***به‌لاٚمتۆبه‌رده‌وامگومانکاربوویت؟**

– پرا نسیپیگو ما نرۆ ڵێکیگه و ر ه یله ژیانمدابینی،بۆمن چاره‌سه‌رێکیهێورکه‌ره‌وه‌بوو. پێتبلێیممنبۆ خۆ مگو ما نکا ر نیم ، له‌به‌رئه‌وه‌یکه‌متازۆرتوره‌موزوو هه ڵد ه چم . ره نگه منگوما نکا رێکید رۆزن بم . به سه ر ها تێکتبۆ با سد ه که مکه نا چێتبه عه قڵد ا . چه ند سا خته چی یه کیئه ڵما نیرۆ ژێکیا نله میو شنه و ه ته له فو نیا نبۆ کرد م (ئه مه چه ند سا ڵێك د ه بێتلێیرو دا و م) ، له ته له فو نه که دا پێیانوتم:(به‌رێز..ئێمه‌چه‌ند زانا یه کما نداوه تکردووه بۆکۆنفرا سێك ده‌رباره‌یداهاتوویمرۆڤایه‌تیکه‌له‌ناویاندا فیزیا نا سو فه یله سو فو . . هتد تێدا یه ، به لاٚ مپێو یستما نبه گو ما نکا رێکه وکه‌سماند‌ه‌ستناکه‌وێت،تۆحه‌ز د ه که یتبه شد ا ریما نبکه یت) ، منیش داواکارییه که یانمره تکرده وه وپێموتن: (منگوما نکا رێکنیمله خزمه تیخۆرئاوادا بم).ئه‌مشته‌مبه‌کارێکیسه‌یر وسه‌مه‌ره‌هاته‌به‌رچاو،وه‌ره‌به ته له فو نبۆ شتێکیو ا با نگهێشتتبکه ن ، و ه کچۆ نپز یشکێکیپسپۆ ر با نگهێشت ده‌کرێت،ده‌کرێتله‌ناسنامه‌که‌م بنسوو م (پیشه : گو ما نکا ر) ، پا شا نمن به‌به‌رده‌وامگومانکارنیم.

***له‌چه‌قۆناغێکدا‌ده‌ستبه خوێندنه‌وه‌ی"جۆناسانسوێفت"کرد؟**

–دوایئه‌وه‌یهاتمبۆفه‌ره‌نسا، زۆربه‌شێوه‌یه‌کیقوڵبایه‌خمبه "جۆنا سا نسوێفت" دا . چیله با ره یه و ه نووسرابوود‌ه‌ستمکه‌وتو خوێند مه و ه . سه رسا میکرد مله چه ند قۆنا غێکید یا ریکراودا ، بۆ منزۆرگرنگ بوو.به‌هه‌رحاڵده‌توانمبڵێم:(له ماوه‌یژیانمدازۆرشتمخوێنده‌وه، له به رئه و ه یبێئیشو بیٚ کا ربو و م) . ئه وکا ته یزۆرهه ژارود ه ستکورتبووم ، و ه کد ه وڵه مه ند یٚکبێئیشد ه ژیا م ، به لاٚ مله به را مبه ردا د ه مخوێند ه و ه . بۆ یه پێموا یه ئه و ه یله سه رشا نمبوو ه کردوومه،به‌لاٚمهاوکاتبۆئه‌وه‌ش ئه‌مخوێنده‌وه‌تابیرنه‌که‌مه‌وه، بۆئه‌وه‌یهه‌ڵبێموخۆمنه‌بم. به ر د ه وا میشهه و ڵمدا و ه په یبه که لێنو نوقسانیکه‌سانیدیبه‌رم.

***** زۆرجا رله نووسینه کا نتدا با ستله و ه کردووه‌که‌گرنگیتبه‌ژیاننامه‌داوه ؟

– به رله هه رشتێکحه ز د ه که مبزا نم خه ڵکچۆ نکۆ تا ییا ند یٚت . کا تێك ژ یا ننا مه یکه سێکد ه خو یٚنیته و ه (هه رکه سێکبێت) ، د ه ته وێتبزا نیتبه چو ه همێکد ه ستیپێکردووه ،شتێکیزۆر سه‌یره‌بزانیتئه‌وکه‌سه‌چۆنئه‌و وه‌همانه‌له‌خشته‌یده‌به‌ن.

***هه‌روه‌ها‌تۆله‌سه‌رده‌میگه‌نجێتیدا، زۆرهۆگری"شکسپیر"بوویت؟**

–سه‌باره‌تبه‌وه‌شتێکیسه‌یر وسه‌مه‌ره‌مبه‌سه‌رداهات.وه‌ك پێشترباسمکرد،له‌ژیانمدایه‌ك سا ڵکا رمکرد وو ه . ما مۆستا یفه لسه فه بو ومله خو یٚند نگه یه کیئا ما د ه یی ، کا تێکته مه نمبیستو پێنجسا ڵ بو و . ئه وقۆنا غه به قه یرا نێکیئا ینید ا تێپه‌ڕیکه‌به‌هیچنه‌گه‌یشتم خوێند نه و ه یته سه وفدا رۆچو وبوو م ، به لاٚ مله گه ڵئه و ه شدا " شکسپیر " م به‌زۆرید ه خوێند ه وه . شتێکیزۆرسه یره ، له به رئه و ه یشتێکیها وبه شله نێوا نیا ندا نییه . منزۆ رهۆ گری " شکسپیر " بوو م وپێموا بو وئه وا نیترهه موویا نگه مژه وکا ڵفا من . له به رئه و ه برِیا رێکمدا وو تم : (جگه له شکسپیر قسه له گه ڵ که سیترنا که م) . برِیا رێکیله وجۆ ر ه د ه ر ه نجا مێکیقو رسو گرا نیهه بو و . ئه وشو یٚنه نا وچه یه کیلا د ێیبو و ، له چاخانه یه کدانیشتوبووم(ئه‌وه‌شوێنێك بووبه‌رده‌وامبۆید ه چووم)،مامۆستایه‌ك که له هه ما نئه وقو تا بخا نه یه بو ومن لێیبوو م ، ها تو وپرسی : (ئه توانمله م مێزه یتۆ دانیشم ؟) ،وتم(به‌ڵیٚ،به‌لاٚمتۆ کێیت ؟) . بێگو ما ند ه شمنا سی ، وتی : (ئه و ه یه عنیچی ؟ تۆ ئه منا سی ، منم امۆستا یو ه رزشیمه کته به که م)،وتم (ئا . . . . که وا ته تۆ شکسپیر نیت ؟) ، (بێگوما نشکسپیرنیم) ، (هه ربه رِا ستتۆ شکسپیر نیت ؟

دەیکەواتەدوورکەوەرەوە).
دەستبە جێئە وما مۆستا یە چوو بۆمە کتە بورا یگە یا ند بووکە من شێتبووم.

***بەلامەتۆ بەچاکیدەتزانیچیدەکەیت؟**

–بەلێ،بێگومانگەروانەبوایە مەسەلەکەئەبووەجدیوبە بە ها نە یشێتێتید ە گیرا م . نە خێر ، لە وپە ریتوا نا یئە قلیوهۆ شیا ریخۆ مدا بووم . ئە وە بریا رێکیعە بە سیا نە بوو، د و و سێر ۆ ژ ێکپا بە ند بو و مپێیە و ە و دوا یئە وە وا زمهێنا . بە وکا رە مو یستم ئە و ە پیشا نبد ە مکە "شکسپیر" بۆ من چید ە گە یە نێت . منتا ئە و ئا ستە بە "شکسپیر" سە رسا مبو و م . پێموا یە گە ر بە هر ە و بلیمە تیمهە بوا یە ، ئە و کا ر ە ید ە مو یستبینو وسم "ما کبێس" بوو.

***شیعریکامشاعیرانەتدەخوێندەوە؟ ئایازۆریئەوشاعیرانەیدەتخوێندەوە کەئینگلیزنەبوون؟**

– شا عیرا نیئینگلیزیلە هە موا نمە زنتر بوون،هەروەها خاتوو"ئەمیلیدیکنسۆن" لە ئە مریکا ، شتێکیسە یرە . لە سە رکا تی جە نگیدووەمی جیها نیدا هۆگری"شیللی" بووم،"شیلی"مرۆڤ،بەزۆریئەوم د ە خوێند ە و ە . ئە لبە تە "کیتس" یشم د ە خوێند ە وە ،ئە ویششا عیرێکیمە زنە . هە ر و ە ها "ولیە مبلێك" ، پا شا نئە و شا عیرا نە یلە ر و و یگر نگیە و ە لە وا ن خوا رترن ، بە لا مد ە بێتئە و ە شبزا نین کە شا عیر ە ئا ستنزمە کا نیئینگلتە را ، رەنگەلەکلتورێکیدیولە رۆ شنبیر یە کیترد ا ببنە شا عیریمە زن . بەبروایمنئینگلیزفەلسەفەو میتا فیزیکا یا ننییە ، لە بە رئە و ە یشیعر جێگە یمیتا فیزیا یبۆ گرتونە تو ە . ئە وان بە شیعر هە مو و شتێکیا نو تو و ە ، ها وکا تبا یە خیشمبە شا عیر ە پە را و یز کە وتە کا نینە و ە یشە ستە کا نیشد ە دا ، وەك:"ئەرنستداوسن"وچەند کەسێکیدیکە.

***باروبۆخیژیانتچۆنبوو، لەوکاتەیفەرەنساکەوتەدەست ئەلمانەکان؟**

– زۆ ر خرا پبو و ، چو نکە با نگکرا مبۆ خزمە تیسە ربا زیلە ریزیسو پا یرۆ ما نی داواکەمرەتکردەوە،پاشان با نگیا نکرد مبۆ با لوێزخا نە و پێیا نو تم : (گە رنە گە رێیتە و ە بۆ رۆ ما نیا ، ئە وا لە ژێرچا ودێریئە لمانە کاندارەوانەیئەوی دە کرێیتە وە) ، منیشلە وە لا مدا وتم : (گەروابکەنخۆمدەکوژم).ئەوکاتە رۆ ما نیا وئە لما نیا لە دژیرووسیا بوون ، وتم : (نا مە وێتببمە سە ربا ز) . گە نجێك لە با لوێزخا نە مو لحە قیسە ربا زیبوو ، شێتیکرد بو و م ، بە یە کێکلە کا ر ە کتە ر ە کانی"دیستۆڤیسکی"دەچوو،دەینارد بە شوێنما ود ە یوت : (لە ژێرچا ودێری هێزە کا نیئە لما نیا د ە تنێرینە وە) ، منیش پێموت : (تۆژەنەرالی،تۆبچۆبۆئەوێ، مننا چم ، منتوا نا یچە کهە لگرتنمنییە ! ئە مە شە رێکیدۆ را و ە و پێو یستیتا نبە مننییە) . ئە وکا برا یە توشید ە ردیکرد م ، تا شە رتە وا وبووهە رهە رە شە ینا ردنە وە یلێد ە کرد م . دوا یئە وە شتێکیسە یرم بۆ ئا شکرا بوو ، کە سێکها تو و پێیو تم . یە کێکلە ها ورێکا نتدا وا یئە وە یکردووە رەوانەیبەرەکانیشەرتبکەن لە گە لروسیا ، لە بە رئە وە یئێرە ییپێد ە برد م . ئە وها ورێیە کە سێکیرۆ شنبیر بوو ، خە ریکیئا ما د ە کرد نیتێزید کتۆ را بوو لەزانکۆیسۆربۆن،ئەوهەمووئەم شتا نە یر یکخستبوو ! مند ە مزا نیئە و ها ورێمە ، نزیکتر ینکە سێکلە وە وە ئە م شتا نە یپێو تم . ئە مە ژیا نە ، سە رە کیترین هە ستلا یمرۆ ڤحە سو د یو حە سا د ە ت بردنە ، بە تا یبە تلا یئە وکە سا نە یزۆ ر لێتەوەنزیکن.تۆئەزانیهەموو مێژوو یمرۆ ڤا یە تیبە فیعلیلە ئینجیلد ا هەیە،لەدەرکرانلەبەهەشتەوە بۆ " قا بیلو ها بیل " ، هە مو و یلە وێد ا هە یە . لێر ە و ە هە مو و سە رکە و تنێك بە شێو ە یە کیمیکا نیکیوا د ە کا تکە سە نزیکەکانیچواردەورتحەسودیت پێبە رن ، کە سێککە ئێر ە یتپێبە رێت ، و ە کئە وکە سە یپێتسە رسا مە ، بە چاویدادیارەوهەستیپێدەکەیت.

*** ئە زمو و نیتۆ لە گە لجە نگید و و ە می جیها نیدا ، پا نتا ییە کیگە ورە یلە یە کە مین کتێبتدا گیرکردووە ؟**

– بە لێئە وکتێبە بە سە رکۆ نە کرد نید ە ما رگیر ید ە ستپێد ە کا ت . بە رلە شە ر با یە خمبە مێژوونە د ە دا . مرۆ ڤتە نها لە و کا تە دا لە دیا رد ە یمێژووحا لید ە بێتکە بروا یبە مە سە لە یگونا هیئە سلیهێنا . من بروادارنیموهیچبیروباوە رێکیئا یینینم نییە ، بە لا مقە نا عە تمبە هە ند یلێکدا نە و ە یئا یینیبۆ شتە کا نهە یە . ئێمە تە نها ئە وکا تە د ە توا نینمێژووتا وتوێبکە ین ولێکدا نە و ە یبۆ بکە ین ، کە بروا ما ن بەوەهێنا،مرۆڤهەرلەئەزەلەوە گونا هبا ر ە وبە رنە فر ە تکە وتو و ە . قو لترینکتێبێککە نمو نە ینییە تە ورا تە ، لە مکتێبە دا با سیهە مو و شتکرا و ە . بە را ستیتر سیخوا و ە ند لەمرۆڤشتێکیسەیرە.خوا زا نیویە تیمرۆ ڤبوونە وە رێکیترسنا کە ، درە ند ە یە ، مێژوو شئە وە یسە لما ند . مرۆ ڤبو و نە و ە رێکید ە گە مە نە وزۆ ر بەهرەمەندە،بەلامدرەندەیە.لە قو رئا ندا شتیسە یر یتێد ا یە ، و ە ك ئە و ە یکا تێکمرۆ ڤد ێتە سە رزە و ی ، ما سییە کلە ئا و د ێتە د ە رێو با زێك لەئاسماندێتەخوارەوەودەلێن: (مە ترسییە کبە رێو ە یە ،مالوێرانیها ت) . دوایئەوەماسییەکەچووەوە قولا یید ە ریا وبا زە کە شدا یلە شە قە یبا ل وگە را یە و ە بۆ ئا سما ن . مرۆ ڤنە فرە تییە . مێژوولە یە ککا تدا ئە هریمە نیوترا ژیدیە ، مێژوویهە موودنیا وا یە . شتێکیئا سا ییە ئێمە ئە و شتا نە بزا نینکە ئە زمو نما ن کردووە وتیا یدا ژیا وین ، بە لا مپێو یستە مر ۆ ڤئا گا د ا ر یئە و شتا نە شبێتکە رویانداوەوتاهەنوکەشروودەدەن، لە بە رئە و ە مند ژیئا ید یۆ لۆ ژیا کا نم ، ئا ید یۆ لۆ ژیا کا نزۆ رگە مژ ە و پا تا لن ، لە بە رئە و ە یئا ید یۆ لۆ ژیا کا نمێژوو

دروستدەکەن،لەکاتێکدامێژوو د روستنا کرێتو خۆ یهه یە . هە مووئە م وتە زائە خلاقیا نە ،هیچبوونێکیهە قیقیا ن لەمێژوودانییە.

***بە لا مپێنا چێتتۆ ئە خلا قیشئا فە رۆز بکەیت؟**

–نەخێر،ئافەرۆزیناکەم،بەڵام ئە و ە پە یو ە ند یبە مێژوو و ە نییە . تە نا نە تتا یبە تمە ند یمێژوو ئە و ە یە کەتەنهاباسلەدرندەکاندەکات، بۆ چی ؟ ئە خلا قجۆ ڕێکە لە ڕ ە خنە . بۆ نمو نە سە یر ییر سیمە سیحیە تبکە . ئە خلا قیمە سیحیتا ر ا د ە یە کبا شە ، بە لا ممە سیحیە تشە ڕ و شۆ ڕ یبێو ێنە و قە تڵو عا میسە یروسە مە ڕ ە یئە نجا مدا . شە ڕ و شۆ ڕ ە کا نیمە سیحییە تز ۆ ر درێوودەمارگیرانەوچەپەڵن وهەمووشیانبەناویخواوەکراون، لە بە رئە و ە د ە سپێکیکتێبە کە مبە سە ر کۆنەکردنیدەمارگیریانمەیلو ئەنگێزەیدەمارگیریدەستپێکرد،چونکە مە یلیشە ڕا نگێز یزۆ ر زا لە و بە هێز ە ، بە تا یبە تڵە سە ر د ە میگە نجێتید ا . یەکێکلەوهۆکارەقوڵو سە ڕ ە کیا نە یو ا یلێکر د م ، گو ما نبە هە ڵو ێستێکیسە یر و سە ر نجڕ ا کێش وتاکەرێگایگونجاوبزانم، شانۆیمێژوویجیهانیبوو. پوختەیئەمەش ئەوەیەکەگوماندژیدەمارگیریە، د ە بێتئە و ە شبزا نینکە د ە ما رگیڕیدی ارد ە یە کیلابە لاوهە ڕە مە کینییە ،بە ڵکو گوزا رشتە لە مرۆڤ،ڵە غە ریزە وویست وشکۆ و ڕێزیئە و ، ئە مە لە ئینجیلیشد ا باسکراوە . بۆچیفریشتەکانیاخیبوون ؟ لە بە رئە و ە یشە یتا نتمو حیهە بو و ، نە ید ە ویستملکە چید ا و ا کە ییە زد ا ن بێت . با شە ، د ە کر ێتبلێین : (هە مو و مێژوویجیهانلەشەیتانداکورت دەبێتەوە).تۆئەوەدەزانیتکەلە مەسیحییەتدادەڵێن:(تارۆژیدواییدێت، شە یتا نحو کمڕا نە وحو کمد ە کا ت) . لێرەدا"مەسیح"تواناییهیچینییە،چونکە هیچکا ڕ یگە ر ییە کینییە ، شە یتا ن پادشایانە.

***لە(DrawnAndQuartered) دەڵێیت:(ئەومرۆڤەیریێزیخۆیدەگرێت، ئە و مر ۆ ڤە یە کە نیشتیما نینییە) ، هەروەهالەشوێنێکیتردادەڵێیت:(هیچ ئینتیمایەکینەتەوەییمنییە : چاکترین سیفەتێکیگونجاوەبۆرۆشنبیر)،بەڵام زۆربەیزۆریخەڵکپێیانوایەکەواچاکترە مرۆڤر ە گو ر یشە یهە بێت ، ئە مە ش نووسەرانیشدەگرێتەوە؟**

– ئە مە ر ە نگە بۆنو و سە ر ر ا ستبێت ، بە ڵا ممننو و سە رنیم . کە متا زۆ ر بۆ ڕۆما ننو و سیشهە ر ر ا ستە وتە نا نە ت بۆ شا عیرا نیش ، لە بە رئە و ە یشا عیر ر ە گو ڕیشە یلە زما نە کە ید ا یە ، بە ڵا م بۆ منهە قیقە تیلە د ە ستد ا نیر ە گو ڕ یشە مگو نجا و بو و لە گە ڵتێگە یشتن وباوەڕبوونم،بیروباوەڕیبە بیریا ریبێنیشتیما ن . کە ها تمە پا ریس ، لە نە تە و ە ونە تە وا یە تیجیا بو و مە و ە وئە وشتە ملە خۆ مدا ا ما ڵی . ئە و ە یلە پاریسدازۆرجوانە،ئەوەیەئەو شا ر ە شا ریکە سا نیبێر ە نگو ریشە یە ، ئە مفە ز ا یە شو ا ملێد ە کا تهە ستبە خۆشیوئا سو د ە ییبکە م . منهە میشە لە بواریفکریدا،رقملەشتیلۆکاڵیبووە.

*لەڕۆمانیائاقاریرۆشنبیریتچۆنبوو؟

–ڕۆمانییەکانلەئیمپراتۆریەتی(نەمسا وهەنگاریا)دا،میللەتێکبوون. ملکە چیتا ریکیو جە ها لە تکرا بو و ن . منمە یلی (نا هە نگا ریوئە نتیهە نگا ریم) نییە ورێزیزۆ رمبۆ هە نگا ریە کا نهە یە ، هە روە ها بۆ میو زیکە فۆلکلۆ ریە کە یا ن کە میو زیکیقە ر ە جە کا نیهە نگا ریا یە و زۆ ر پێییسە رسا مم . بۆ نمو نە یە کێکلە و میوزیسازانە یحە زمپێیە تی"برامز"ە،کە بڕێکلە میو زیکیقە ر ە جلە ئیشە کا نید ا دەبینرێت.

***کارەکتەرەفۆلکلۆریەتە قلید یە کا نیڕۆما نیا ، چۆ نکا ریا ن تێکردیت؟**

– ئە و ە یلە ڕۆما نییە کا ن (بە تا یبە ت جوتیارەکان)بۆمماوەتەوە،باوەڕبوونە بە قە د ە ر . منپێمو ا یە ڕۆما نییە کا نلە هە موو کە سزیا ترلە دنیا دا با و ە ڕیا ن بەقەدەرهەیە.منکەهەرمنداڵ بوومئە مە فێربووم . خە ڵکیبە رد ە وا م د ە یا نو ت : (مرۆ ڤنا تو ا نێتهیچشتێك بکا ت ، تە نها قە د ە رهە یە و د ە تو ا نێت بڕیارلەکردنیشتەکانبدات). بینینید نیا بە وشێو ە یە ، د ا گیریکرد م ، نا تو ا نمنکو ڵیلە و ە بکە مکە ئە مە جۆ رێکە لە فە لسە فە ییبێد ە ستە ڵا تی . ئەوجوتیارانەیڕۆمانیازۆرزیاتر لەوانەیلەخۆرئاوادادەژینلە ترا ژید یا ییۆ نا نییە و ە نزیکن ، چو نکە ئە وا نیشهە ما ندیدگا یا ن هە یە کە د ە ڵێت : (مرۆ ڤیا ریە کە

بەدەستقەدەرەوە).

*** لە وخە ڵکا نە یلە پا ریسپێیا ن ئا شنا بو ویت ، خە ڵکیر ۆما نیا ن تیا د ا بو و ، بە تا ییە تمە بە ستم نووسە رە کا نیا نە وە ك : "یۆژین یۆنسکۆوئیسادۆرئیشۆ"؟**

– "ئیشۆ" لە نزیکە وە د ە نا سمو بە رد ە وامد ە یبینم . ما ڵە کە یلە م نزیکا نە یە وهە موورۆژێکد ە چێت بۆ پا رکیلو کسمبۆ رگ . هە روە ها "یۆنسکۆ"شم،زۆردەبینی. ها و ڕێیە کینز یکمە . و ە کمرۆ ڤ ووەکنووسەرکەسێکیخۆش مەشرەبە.بەردەوامبیرلە ژیاندەکاتەوە.سەیرئەوەیە ها و ڕێیە تیما نلێر ە زۆ ر خۆ شتر و تو ند و تۆ ڵتر ە ، لە و کا تە یکە لە رۆمانیابووین.

***تۆلەوێشبەچاکیدەتناسی؟**

–لەوکاتەوەیهەردووکمان پێکەوەخوێندکاربووینلە بۆخارستیەکتردەناسین. ئە و زما نیفە ر ە نسید ە خو ێند و منیشفە لسە فە . منلە نا خە و ە مرۆ ڤێکیبە د بە ختو چا ر ە ر ە شم ، بە ڵامئە وچە ندما نگێکە زۆربێزارو بێتاقە تە .بەرلەوەیوەکنووسەرێك بنا سرێتلە پا ریس،زۆرهە ژاربوو. سا ڵا نێکیزۆ ررۆ ژا نە بە تە لە فون قسەمانلەگەڵیەکدادەکرد. چە ند بێزا ر و خە منا کیشبێت ، کە قسە یلە گە ڵدا د ە کە یت،وە ختە لە پێکە نیندا بمریت . ئە وزیا د لە منبیریلەمردندەکردەوە. منبۆ خۆ ملە گە ڵچو نە تە مە نە و ە زۆ ربیر لە مرد ننا کە مە و ە ، بە ڵا م ئەوبەپێچەوانەوەلەمردن نا تر سێت ، بە ڵا مە ستبە نە ما ن وتیاچووندەکاتوبڕوایوایە شتە کا نە میشە یینینو بە رد ە وا م نا بن ، کا ر ە کا نیشیگو زا ر شت لە و د ید گا یە ید ە کە ن . د ە کرێت بلێینکۆ مید یا یئە و تا ڕا د ە یە ك بە گژاچوونە وە یمە رگە .لە بە رئە وە بەردەواملەسەفەرکردندایە خە ریکیگە ڕانە بە د ە وریجیها ندا ، ئە مە شبۆ خۆ یراکردنە .

***سەبارەتبەمەسیحیەت (کەتۆباوکتقەشەیئۆنانە ئەرسۆدەکسەکان)بوو،لە چقۆناغێکداهەستتبە (گە مڕە ییخە منا کا نە یخا چ) کرد ، وەکئەوەیخۆتلە(Ashort History Of Decay) باسیدەکەیت؟**

–لەتەمەنێکیزۆرزوودا هەستمپێکرد.ئەوکات گە نجێکی ز ۆ ر بێئیما نبو و م ، با و کمهە رگیزد ە ما رگیر نە بو و ، بگرەزۆرمرۆڤدۆستبوو. خە میخە ڵکیبو و ، د ە یو یستببێتە پا رێزە ر، بە ڵا ملە نا وچە ی (نە مسا –هە نگا ریا) ئە وە یبۆنە لوا . لە گە ڵ ئیشە کە یخۆ ید ا کە قە شە بو وزۆر جد یبو و . عا د ە تێکیهە بو و بە رلە نا نخوا رد ننو ێژید ە کرد ، هە موو جارێکیشمنخۆمونددەکرد و د ە چو و مبۆ تە وا لێتچا و ە ڕێم دەکردتاتەواودەبوو.لە تە مە نیسیا نزە وچوارد ە سا ڵییە وە کە د ە ستمبە خو ێندنە وە کرد ، من د ژیمە سیحییە تبو و م . پێمبوا بو و بیر و با و ە ڕێکیزۆ رگە مڕا نە یە ، بۆ مقبو ڵنە د ە کرا و بێزا ر بو و م لێی . سە ر ە تا یژ یا نیفە لسە فیم د ژیمە سیحییە تبو و م ، د وا یئە و ە بە ما و ە یە کیکە مشتێکرو ویدا . لە تە مە نیهە ژد ە سا ڵید ا بو و مگرنگیم نەکبەئاینخۆی،بەڵکوبە تەسەوفدەدا.نزیکبوونەوەم لە تە سە و فبە هۆ یئە و ە نە بو و کە عا رفە کا نخا وە نبیروبا وە ڕیئا ینین، بە ڵکو بە هۆ یپە ڕگیر یو هە ڵچو و ن وتوندوتیژیناوەکیانەوە بوو.بەمجۆرەدەستمکردبە خو ێند نە و ە یگە ورە عا رفە کا ن

وهەرزووزانیمکەناتوانمببمە مرۆڤێکیباوەردار.ئەوەیلە مەسەلەینزیکبوونەوەلەجیهانیعارفەکان سەرنجیراکێشام،ئەوەبووکەعارفەکان ژیانێکیزۆردژوارترلەخەڵکانیدیژیاون، هاوکاتشانازیکردنیزۆریانبەخۆیان: (منویەزدان،یەزدانومن).

***تۆبۆخۆتحەزتبەوەنەکردووەکە شوێنپێیعاریفەکانهەڵبگریت؟**

—نەخێر،مندۆخیبێخەویو بێداریخۆممەبووکەدەیانگەیاندمە حاڵەتێکیسەیرلەمەستی.ئەزانیکاتێک لەژێرکاریگەریشپرزەییرۆحیو ماندووبوونێکیزۆریمێشکتدادەبیت، هەندێجارکەسایتیادەستگیردەبێت (وەکئەوەیدیستۆڤیسکیلە The Possessed لەگەڵکیریلۆف)دا باسیدەکات،کەهەستدەکەیت بوویتەتەخواوەهەمووگەردوونلەناو تۆداکۆبۆتەوە.ئەوەیپێیدەوترێت مەستبوون،فۆرمیجیاجیایهەیە بەپێیتێگەیشتنیخۆت.منئەحاڵەتانەم ئەزموونکردووەوبۆئەوانەیفێیانلێدێت شتێکیئاسایە.ئەلەبەرهەڵگیزفێم لێنەهاتووە،بەڵامبەهۆیهەلچوونو ماندوێتیزۆریمێشکمەوە،چەشنەیەوەم کردووەکەپێیدەڵێنمەستبوون.ئەم حاڵەتەبەجۆرێلەهەستکردنبەئیشراق وروناکیەکیبێحەدوحساب(چناوەکیوچ دەرەکی)گوزارشتلەخۆیدەکات.لەو قۆناغەدابەتەواوەتیئاشنایعاریفەکان بووم.

***بەتایبەتباسیعاریفەمەسیحییەکان دەکەیت؟**

—بەڵێبێگومان(Saint Teresa Of Arila)و(Saint John Of The Cross)هەموویان،بەمپێیە گرنگیدانیمنبەعاریفەکان،هەربەتەنها لەرووێتیۆریوفیکریەوەنەبوو،بەڵکو بەرەنجامیئێشوئازاریتایبەتیخۆم بوو.

***بەڵامبەرامبەرئەولایەنە مەسیحییەیلەوعاریفانەدایەچۆن مامەڵەتکرد؟**

—ئەوەجێیبایەخیمننەبوو، لەبەرئەوەیبەردەوامپێموابوو عاریفەکانلەدەرەوەیئەوەدان. ئەوانەهەموویانچەوساوەو سەرکوتکراوبوون،لەبەرئەوەیکڵێسا وەکەمترسیگومرابووسەیریدەکردن. ئەوانەزۆربەیکاتدیلوزیندانیبوون. منپێموایەتەسەوفئەوجیێئیمانداریە.

***ئایینزمانێکیپێدەبەخشێت؟**

—ئەوەراستە،کڵێسانەیدەزانیچیان لەگەڵبکات،دواجارقبووڵیکردن،بەڵام تالەژیاندامابنهەرچەوساوەن.

***لەکەڵئەوەشداکەچیتۆبەدەکەمەن باسلەبێباوەڕیدەکەیت؟**

—بەڵاممنبەردەوامپەلامارداروم،بەو پێیەیکەسێکیبێباوەڕم.منباوەڕدارم ودرۆزنەبێباوەڕێکیشم،ناتوانمل بەئاینبدەم،لەبەرئەوەیئاینییش کۆمەلەدامودەزگایەکە.تەنهاشتێککە لەئاییندااسەرنجیبۆلایخۆیراکێشابم، تەسەوفبووە.

***لەگەڵئەوەیبێباوەڕیزۆرجێ متمانەترە؟**

—بێباوەڕیشبەردەوامجێگومانە. ئەوەراستنییەونابەجێیەکە بڵێینخوابوونینییە،لەبەرئەوەیمرۆڤ توانایئەوەینییەچەمکیخوادەستنیشان بکات،بەڵامدەبێتئەوەروونبکەمەوە کەبۆچیبەردەوامباسلەخوائەکەم، بەتایبەتلەمبیستساڵەیدواییدا. هەمووکەسێککەمتازۆرهەست بەحاڵەتێکیقوڵگۆشەگیریو تەنهاییدەکات،کاتێکهیچشتێک بوونیامێنێت،بەتایبەتیلەشەودا کەمرۆڤهەرخۆیەتەنهایە،بۆیە ئەستەمەمرۆڤبتوانێتبەدرێژاییکات لەگەڵخۆیداقسەبکات،لەبەرئەوەخودا بەوەناسراوەکەدۆستوهاوڕێمانە لەساتەوەختێتەنهاییوگۆشەگیریقوڵ وبێئامانەدا.

مرۆڤکاتێکبیرلەخودادەکاتەوە،کە توانایئەوەینامێنێت،بیرلەهیچشتێک وهیچکەسێکیدیبکاتەوە،کەواتە تەنهاییگۆشەگیریهیچپەیوەندییەکیبە پرسیئیمانداربیەوەنییە،منبۆ خۆمپێموایەتەنهابەهانەیەکە بۆگفتوگۆکردن،تەنهابریتییەلە مەنەلۆگێکیهیچیتر.بەوپێیەهیچ شتێکبوونیامێنێت،مرۆڤلەگەڵ خوادادەرگیردەبێت،چونکەخودادوا هاوڕێودوادۆستمانەلەتەنهایدا.

***ئەگەرچیپرسییەئینبۆزۆرکەس کێشەیەکیگەورەیە،بەڵامەلەگەڵئەوەشدا ناتوانرینروابەخودابهێنن،هاوکات دڵنیاشنینلەوەیکەخوانییە؟**

—بوونیخوابۆمنگرنگنییەوکارم بەسەریەوەنییە،ئەورۆلەیبۆئێمە دەگێڕێت،ئێمەکەباوەڕدارنینئەوەیە کەمرۆڤنەیزانیقسەلەگەڵکێدەکات، پەنابۆخودادەباتاقسەیلەگەڵبکات، وەکەوڵێکبۆبەردەوامبوون.

***کەمتازۆروییەدوور ودرێژیمێژوویمەسیحییەتت خوێندوەتەوە،بەڵام مێژوویئاینەکانیدیکەشت بەسەرکردوەتەوە؟**

—بەڵێ،بەرلەهەرشتێکیشبودیەت، منزۆربەبودیەتەوەخەریکبووم، بەڵامئێستاکەمترلەبەرئەوەپیربووم. بودیەتلەقۆناغیلاوێتیمەوە رۆڵێکیگەورەیلەژیانمداهەبووە.

***ئەوگرنگیدانەتبەبودیەتلەکەیەوە دەستیپێکرد؟**

—لەبیستوچواروبیستوپێنج ساڵیمەنمدا.ئەگەرناچاربووماییە ئاینێکهەڵبژێرموباوەڕیپێبێنم، ئەوابودیەتمەهەڵدەبژارد.منبۆ ماوەیەکیدوورودرێژشانازیمبەوەوە دەکردکەبودایم،تائەوکاتەیهەستمکرد ئەوەشتێکیپووچوبێمانایە.

***بۆچی،لەبەرئەوەیەجدیهەموو ڕێنومایییەکانتنەگرتبوو؟**

—نەخێر،تۆئەزانیکەبودیەت پێیوایەتووڕەبوونگەورەترین ڕێگرەلەبەردەمسەرفرازبوون

وزرگاریمرۆڤدا، منیش بۆخۆمکەسێکیزۆرتورەم وتوورەبوونیشحالەتێکە توا نا یکۆ نترۆ لکر د نیمنییه . مند ه سته و ستا نمله و ه ییبمه بو د ایی ، هه رله به رئه و ه شزا نیمکه من بودابیه کیبێباوەرم. ئەوەیپەلکێشیکردم به ر ه و بو د یه تئه و پرا نسیپه یه تیکه دەلێیت: (هەمووشتوەهمە و هیچشتێکهه قیقه ته) . ر ه نگه منبه لا یه نه نێگه تیڤه کا نیبو د یه تو وته زاکانید ه رباره یژیانسه رسامبووبم، نه کبه چاره سه ره کانی، له به رئه وه یمن پێشو ه ختد ه زانمهه مووشتێکو ه همه ، تا ئێستا شو ه ککه سا نید یر ه فتا ر د ه که م : (خه ڵکمخۆشد ه وێتو رقیشم لێیانەو.......هتد).

* با شه ، له نو وسینه کا نتد ا و ا د یا ر ه ئه وه شبه خه ڵکانیخۆرئاواره وانابینیت کەتوانایئەوەیانهەبێتببنەبودایی؟

– هه رگیزنا توانن، له به رئه وه یزۆربه یزۆ ر یخه ڵکنا توا ننببنه بو د ا یی . بۆ نمو نه میزا جمهیچنه گۆ ڕا ، چو نکه من بۆئەوەدروستنەبوومتارزگاربم. ئه وه یخه ڵکنا یزانێتئه وه یه : (سه رسا م بو و نبه جۆ ر ێکله د ا نا ییشتێکه و ئه زمونیشیبکه یشتێکید یکه یه) . لێره وه لا یه نیجه برگه رابیله مندا د ه رد ه که وێت، کەئێمەناتوانینلەخۆمانرابکەین.

***لە گە ڵئه و ه شد ا تۆلە نو وسینه کا نتد ا زۆرجارباسلەدابڕانوجیابوونەوە دەکەیت؟**

–بەبەردەوامی.

*بەلاملەکتێبی(The Fall Into Time)دادەنووسێت: (تا که په نا گه ما نئه و ه یه : نه کهه ر له ئا کا میکرد ا رحا شا بکه ین ، به ڵکو د ه بێتله کردا رخۆشیته به ڕابین) . ئه مه وا د ه کا تپرسیا ر ه کۆ نه که بکه ینه و ه : نووسینبۆچی؟

–هەوڵدەدەمئەوەبمکەپێویستە ببم. خۆمبەوشتانەتەوقئەدەم، له به رئه و ه یمنبه د ر ێژا ییژیا نمهه ستمبه بۆ شا ییکرد و ه ونو و سینیشبۆ مند ه ر ه تانێکیگەورەبوو. نووسینلەتێپەڕاندن وته حه مولکرد نیزۆ رشتد ا یا رمه تیدا م ، هه روه ها له تێگه یشتنو ئا شنا بوونیش به بو د یه ت ، به لا مو ه کنا و ه ڕۆکمنله هه ند ێکله رۆما نسیه کا نه و ه نزیکترم . مند و ا جا رگه یشتمه ئه و ئا کا مه یکه قوتاربوونمەحاڵەوچارەنووسم ئەوەیەکەئازاریخۆمبدەم.

*** تۆ چۆ ننو وسیو ته ، عا ریفه کا نیش په نا یا نبه نو وسینبرد و ه و کتێبیا ن داناوه ؟**

– به ڵێ ، ئه وانبۆ د ه نو سن ، له کا تێکد ا ئەوانبۆخوداوەنددەنوسن؟ خۆ خو د ا و ه ند نا خو ێنێته و ه . به مپێیه مر ۆ ڤنا توا نێتبه قو ڵیسه یر ید ه ر ه نجا میکۆ تا ییهه ڵو ێستێکبکا ت ، مرۆڤیاندەبێتبێتەراهیب، یا خود خۆ یبکوژێت . را ستیه که یمرۆ ڤ دەبێتتێبگاتکەژیانلەم نا کۆ کیو شته لێکد ژا نه د روستبوو ه و سه یریه که شیله مه دایه ، بۆنمونه ئه گه ر د ه قاود ه قله گه ڵئه وشتا نه ینو وسیومه ر ێکبو وما یه نه مد ه نو و سی ، هه موو مه سه له که ئه مه یه ئه متوا نیچیبکه م ؟ دەبووحەکیمودانابوومایە، بەلام نه متوا نی ، ویستمببمه فه ر د ێك ، به لا م سه رکه وتوونه بووم ، له به رئه وه د ه ستم به نو و سینیکتێبکر د . هه ر چییه ککه کردوومه ، به ره نجا میتێکشکا نێکیرۆحیو ویژدانیبووه ، به لامله گه ڵئه وه شدا بۆمن ئەوەشتێکیسلبینییە.

***لەکتێبی(The Trouble With Being Born)باس لەومرۆڤەدەکەیتکەتۆحەزت پێد ه کرد ببیت ، ئه مد ه سته واژه یه له بابه تیکتێبێکید یکه شد ا ها تووه ، به لام ئەومرۆڤەکامەیەتۆحەزتدەکرد ببیت؟**

– ئه ز ا نی ، له ته مه نیگه نجێتیمد ا خو ا ستیز ۆ ر مهه بو و ، یا نبلێمز ۆ ر سەرەڕۆبووم، بەلاممرۆڤکاتێك شته کا نیبۆروند ه بێته و ه ، سه یره کا ت چەندناقۆڵابووەئەووێنەیەیلە بارەیخۆیەوەدروستیکردووە. بەدرێژاییژیانمئەوهەستەم هه بو و ه که تو ا نا یهیچمنییه و به ر له و ه ییمه وێتببمه ئه و ه یکه د ه مه وێت په کمکه و تو و ه ، ئه گه ر چیئه مه ش بۆخۆیوەهمە. بەهۆیئەمەوەزۆر دا خمخوارد ، دوا جا رهه موو ئه وشتا نه ته و ا و بو و نو قه نا عه تمکر د چیه گه ر مرۆ ڤزۆرشتیبه د ه ستهێنا وزۆرشتیش له د ه ستبدا ت . ئه و ه یگرنگه له کۆتا ییدا ئه و ه یه مرۆ ڤهه ند ێشتید یا ریکرا و بلێێتکه ر ه نگه به ها یه کیا نهه بێت ، نەکتەنهابۆخۆی، بەڵکوبۆ ئه وانید یکه ش ، به لا مپێویسته ئه و ه ش بلێێمکه : (هه ر چیه کمنو و سیو و ه ، هه رگیزبیرمله ئه وانید ینه کردو ه ته و ه وبۆخۆممنووسیووە)، بەلامئەو مرۆڤه یحه زمد ه کرد ببم ، ره نگه هه رگیز ئەومرۆڤەنەبوایەکەدەمویست ببوما یه . ئه و ه یو یستیمنبو ورۆچوون بو و به نا خیشته کا ند ا و حا ڵیبو و ن بو ولێیا نوئه و ه بو وچه وا شه نه کرێم ، بەردەوامترسیئەوەمهەبووەکە چا و به ستملێبکر ێتو فر یو بد ر ێم ، هه ربۆ یه هه و ڵمدا و ه که مترله وانیتر له خشته ببر ێم . تر سیمنتر سبو و له بڕ و ا هێنا نبه هه ر شتێك . منپێمو ا یه هەمووبڕواهێنانێك، گومڕاییو سەرلێشێواوییە.

*** تۆ د ه ڵێیت : (ر ۆ ڵیمه سیحییه ت تەواوبووە)، ئەگەرچیزۆرلە ئا یینزا یئه نگلیکا نینو یێۆ نمونه له وڵاته یه ککرتووه کانیئه مریکا دێته ئاراوپه یدا دەبن؟**

– گو ێبگر ه ، ئا ینله شه و و ر ۆ ژێکد ا ته و ا و نا بێت . بۆ چو و نیمنئه مه یه : (مه سیحییه تبه جه سته یه کید ا هێزرا ووشکهەڵاتوودەچێت، کەهیچ هێزێکیرۆحینەماوە). بێگومان دەتوانێتهەوڵبدات، بەلام توانایئەوەینەماوەلەناوەوەخۆیتازە بکا ته وه . ئه وه یله توانا ید ابووبه خشیو

ته واوبوو. ئه وه يئێستا با سيد ه كا ت هه ولێكه بۆما نه وه وما وه يه كيزۆريشه ما وه ته وه . هه رچۆ نێكبێتمنپێموا يه ئه وبنه ما ئا ينييه يله مرۆ ڤدا هه يه ، هه رگيزئا وانا بێت ،له به رئه وه يبه شێك له جه وهه ريمرۆڤپێكدێنێت.

***له كتێبه كانتدا ده گه ڕێيته وه سه رئه و بۆچونه يكه ئێمه نا توانينو ه كپێويست بگرين.ئه مه له كوێوه هات؟**

– له ئێشو ئا زا ريتا يبه تيخۆ مه وه . منوه كه مووره شبينه كان، به هۆيجه زكردنمله گريان وبه بێئه وه يتوا نا يئه وه مهه بێت ، ئا زا ريزۆرمچه شت . زۆرجا رله ژيا نمدا دووچا ريئه وه بووم، چونكه تا كه شتێك بتوانێتله ودۆخانه رزگارتبكات گريانه ،به لاَمنه مئه توانيوه ك خۆيبگريم. ره نگه ئه مه جۆره رۆما نسيه تێكينو ێيا نشتێكيله وجۆره بێت ، به لاَ محه قيقه تێكه ورووبيدا وه . پێويستتبه گريا نبێت ، تا رزگا ربيت ، هه روه ها ئه مه له ئا كا ميهه ستكردن به نه بوونيهيچئينتيما يه كبۆ ژيا ن رووده دات، تۆتوردراويته ناودنياوه ، به لاَمله وێدابه دوايچيدا ده گه ڕێيت؟

***خۆتله كوێيه ئه وبزاوته وجوديو نامه عقولانه يناوفه ره نساداده نێيت؟**

– ئا سا ييه ، گه ر بلێممنزۆ رليێيه وه نزيكم . شێوا زيبيركردنه وه يئه وان نامۆنييه به من، به لاَمله گه لَ "سارته ر" دا هه مووئه وشتا نه بوونه جۆ ر ێكله مۆ د يفه لسه فى ، ئه مه شجێيدا خه . "سارته ر" گه نجێكيبه هره مه ند ولێها توو بوو . پێموا يه ئه وئه گه ر خوا ستوسه قفيدا واكا ريه كا نيكه متربو ايه ،زۆرباشترده بوو. "سارته ر" نێو با نگيجيها نيسه ريلێشواندوته وقيكرد . بۆبه د به ختيئه ويشهێشتا گه نجبووكه نێوبا نگيجيها نيپه يداكرد،واته زۆرخێراو ده ستبه جێوايليێهات.

***هيچكاتێكبووه كه به دورو درێژيقسه تله گه لَداكردبێت؟**

– نه خێر . نه كرۆ ژێكچه ند ينرۆ ژبه

به رده واميله (Cafe De Flore) له ته نيشتيدا بووم ، به لاَميه كقسه م له گه لَنه كردوه . ئه وه ششتێكيسه يره و هه ندێجا رله خۆمئه پرسم : (بۆچى ؟) . هۆكاره كه يئه وه نه بووكه شه رمه كه م، هه رچه نده ئه وزۆربه ناوبا نگومنيش كه سنه يده نا سيم . ئه وگا زينۆيه ته نها گا زينۆبووكه له دوايرزگاربوونيفه ره نسى ه كا نله چنگينا زيه كا نگه رموگوڕبێت ، له كاتێكداده ره وه به فروسه هۆلبه ندان بوو.

***به لاَمره نگه دواتر كتێبه كانيتبينيبێت؟**

– به راستى، بروانا كه م. له (Ashort History Of Decay) كورته نووسينێكمله باره يه وه نووسى ، به بێئه وه يناوييبێنموشتێكيدۆستانه بوو، سه ره ڕايهه مووشتێك . ئه وه يزۆرگله ييم لێيهه يه له "سارته ر" دا ، ئه وه يه كه هيچ گيا نينوكته وسوبعه تكردنيتێدا نه بوو، به لَكوئه وه يتێيدا زالَبووگالَته جاريه كى

ئه لَما نيئه لزا سيزۆرقورسوگرانبوو، به لاَممننا مه وێتبه خرا پبا سيبكه م ، بێگومانناما ه وێتئه وه بكه م.

*باله كۆتا ييدا ببێينه سه ربا سيميوزيك ، وادياره به لايتۆوه ميوزيكده توانێت شوێنيفه لسه فه بگرێته وه ؟

– نه كفه لسه فه به ته نها ، به لَكوهه موو شتێك.

***له (Tares) ده نووسيت:(له ده ره وه يميوزيكدا ،هه موو شتێكدرۆيه ، ته نا نه تكۆشه كيريومه ستبوونيش . ميوزيكهه ردووكيا نه ، به لاَمبه رزو بالاَتره)؟**

– له ڕێيها وكێشه يدووه ميانه وه ، بۆچوونيخۆمتده رباره يميوزيكبۆ باسيده كه م . ئه گه رهه مووشتێكوه هم ودرۆبێت ،كه واته ميوزيكخۆشيدرۆيه ، به لاَمدرۆيه كيئه فسوناوييه . پێمخۆشه واپێنا سه يميوزيكبكه م . پێموايه زۆر ئه سته مه بتوانينقسه يله باره وه بكه ين. تا گوێيبۆرادێرێت ، واهه ستده كه يت

مـيـوزيـكـهـمـووگـهردوونـه وهه ر چيشتێكه بو و نينا مێنێت ته نها ميو ز يكنه بێت ، به ڵا م دواتركه وازله گوێگرتنيد ێنی ، جارێكيترد ه كه ويته وه ناوزه مه ن ود ه پرسيت : (با شه ئه و ه چيبوو ؟ له چحا لێكد ا بو و م ؟) . منهه ستمه كر د هه مو و شتێكهه يه ، پا شا نهه مو و شت ئاوابوو، له به رئه وه د ه ڵێم، ميوزيكد رۆ ووه همێكيئه فسوناوييه.

***باسـلـهوهدهكـهيـتـكـهزۆرگـوێـلـه كاره ميوزيكيه كانی "برامز" د ه كريت. ئه ومیو زيسا ز ا نه يتر كێنكه گو ێيا ن لێده كريت؟**

–سـه رهتـا زۆرمـهفـتـونـی"بـاخ"بـووم. تا ته مه نيبيستسا ڵا نيشحه ز مبه چاره يدا يكمنه د ه كرد . رۆژێكيا نپێوتم: (ئه ز انيتا كه شتێكله مد نيا يه له نا خه و ه بمهه ژێنێبا خه) . له د وا يئه و ه و ه ، به ته واوه تيرا مله سه ريگۆرا . هه ستمكرد بـۆچـونمـلـهسـهريـهـلـهيـه،ئـهويـش به هۆ يميو ز يكيبا خه و ه ، هه ر و ه ها مـنـبڕوامـوايـه دهكـرێـتـدووكـهسـبـه شێو ه يه كينمو نه ييلينكيا نبه يه كه و ه هه بێتو په يو ه ند يبگرن ، كا تێكپێكه و ه گوێبۆميوزيكد ه گرن.

***هه روه هاله شوێنێكيترد انووسيوته : (رقتله وكه سه يه كه چه شه يميو ز يك ناكات)؟**

–پـێـتـبـڵـێـمكـهرۆژێـلـهرۆژانحـهزم به و ه نه كرد و ه "ئه ند رێبريتۆن" ببينم، له به رئه و ه ينه حه زيبه ميوزيكبوونه به "ديستۆڤسكی".

*** راسته جارێكيا نئه و ه تنووسيبوو، به ڵامناوتنه مێنابوو؟**

– ر ه نگه بۆ يه كێكيا نبو ا يه گو ێم نه دايه تێ، به ڵامهه ردووكيا ن (ميوزيك) و"ديـسـتـۆڤـسـكـی"يـش،شـتـێـكـه قا بيليقبو ڵنييه . بۆ منگر نگنييه "بريتۆن" چيكردو ه ودا هێنا نيچيبوو ه ، له به رئه و ه هه رگيزنه مبينيو چا ومبه چاوينه كه وت.

***قـهدروويـداوهبـنـووسيـتـوگـوێـلـه ميوزيكيشبگريت؟**

– نه خێر ، به ڵا مله ئێستا د ا كه متا زۆر ئه و ه د ه كه م . خه ڵكا نێكهه نبۆ نمو نه "ليڤيشتراوس"، تاگوێله ميوزيكنه گرێت نا نووسيت . زۆربه يزۆريبه رهه مه كا نيوا نووسيووه.

*به تايبه تيگویٚله ميوزيكيسه رده مێكيد ياريكراود ه گريت ؟ئايا به شێو ه يه كيگش تيميوزيكيمۆ دێرنتبه دڵه ؟

–به ڵێ ، لێر ه بۆما و ه يد ه سا ڵئا ما د ه ی ئاهه نگه كانی(The Domaine Musical)دهبـوومـكـه"پـيـپـهر پۆڵز"به رله وه ينا وبا نگيزۆرپه يدا بكات د ه رهێنه ريبوو، واته له سا ڵی ١٩٥٥. به ڵێمنزۆربا يه خمبه ميو زيكيها وچه رخ ده دا، به ڵامدواترله به رهۆيه كيديا ريكراو د ه سبه رد اريبووم ، هۆكه شئه و ه بوو كه نه مد ه و يستتێكه ڵيخه ڵكبم . مـانـدووبـووبـوومـلـهكـۆمـهڵـگـهولـه ئاهه نگه كا ن، له به رئه وه وازمله چوونبۆ ئاهه نگهێنا ، به ڵاميوزيكی "شۆنبێرگ" وبـهرهـهمـهزۆرتـازهكـانـيـمـبـهدڵـه، هه روه ها به ميوزيكی "ستوكهاوزن"يش ئاشنام، له گه ڵئه مانه شداميتۆ ديسه ودام له گه ڵميوزيكدانه كردوه، پاشاندوايئه وه گه را مه و ه سه رميو زيكيرۆما نتيكی ، نموونه كانيوه ك:"شۆمان".

*لـهگـهڵـئـهوهشـداتـۆبـهردهوام بـاسـلـهونـكـردنـولـه دهستدانيبێد ه نگيد ه كه يت؟

–خـومـپـێـوهگـرتـووه.مـنـپـێـمـوايـه له د ه ستد انيبێد ه نگيمه سه له يه كيزۆر جد يه . ما و ه يبيستو پێنجسا ڵله ميوا نخا نه كا نيپا ريسد ا ژيا م ، ئا يله و هـهمـووهـهراوزهنـاودهنـگـهدهنـگـه! خـهريـكـبـووبمـرم.مـنـپـێـمـوايـه نه ما نيبێد ه نگی ، يه كێكه له نيشا نه كا نی كۆتاييمرۆڤايه تی.

* ئا يا هه ند ێبه شو نه سكيكتێبه كا نت ما و ن ، كه تا ئێستا شلێته و ه نز يكبن وله بيرتمابن؟

–به ڵێهه ريه كله : (The Trouble With Being Born)و (Syllogismesde Lamertu Me) ، له به رئه و ه يبه شێو ه يپا رچه پارچه نووسيومه.

*لـه(The Trouble With Being Born)دهڵـێـيـت:(تـا كۆتا ييد وا ييه كتا كه بۆ چونكه وتو م ، بـۆچـونـێـكـكـهمـرۆڤـهـرچـيـدهكـات دوايـيـلـهدژيـهـڵـدهگـهرێـتـهوه،مـن به ته وا ويقه نا عه ته و ه ئه زمو نيئه و ه م كـردوه).تـۆبـهرهـهمـگـهلـێـكـيـزۆرت نـووسـيـووه،ئـايـالـهدژت هه ڵگه راوه ته وه ؟

–مـنـلـێرهدامـهبـهسـتـمـمـرۆڤـه بـهشـێـوهيـهكـيـگـشـتـی،مـهبـهسـتـم چا ر ه نو و سيمر ۆ ڤه . هه ر چييه ككه د ه يكه ين، دواتربه هۆيه وه سزاد ه درێين. گه رد ه ما نه وێتتا ميبه خته و ه ريبكه ين لـهژيـانـدا،دهبـێـتـهـيـچـنـهكـهيـن، هـيـچبـهدهسـتـنـههـێـنـيـن،كـهواتـه بژ ينو هيچيتر نا . منپێمو ا يه مر ۆ ڤ نه د ه بو وخۆ يفرێبد ا يه ته نا وئه مرسك وسه ركێشيه سه يره ينا ويمێژووه . مرۆڤ هه رچيه كد ه كا تله دژيهه ڵد ه گه رێته و ه ، له به رئه و ه يبۆ ئه و ه د رو ستنه بو و ه هيچكا ت ، ته نها بۆ ئه و ه خو ڵقا و ه كه سه ير بكا تو بژ يو ه كچۆ نئا ژ ه ڵ ودا رودر ه ختوا د ه كه ن . پركێشيزيا تر د ه كه مود ه ڵێم، مرۆڤنه ده بووببوايه.

سه رچاوه: ماڵپه ڕی (جهه الشعر).

ترۆپکی نائومێدی

ترۆپکی نائومێدی

ئەمیلسیوران
لەعەرەبییەوە :شوانئەحمەد

هە رچیتا وانلە دنیا داهە یە د ە توانم بیکەم،
تەنهاتاوانیئەوەنەبێتببمەباوك.
***

بـەلایمـنـەوەدروسـتـکـردنـی ئیمپراتۆریایەك،
زۆ رئا سا نتر ە لە و ە ییتوا نمخێزا ن پێکیهێنم.
***

لەدایکبوونودیلیەتییەکشتن:
مرۆڤهە رهێند ە چا ویکرد ە و ە ،کۆت وبەندد ەبینێت.
***

ژیانخۆتەفرەدانێکیگەورەیە.
***

بـێـزاریـونـیـگـەرانـی،هـۆکـارەکـەی زەمەنە...
تـرسـیـزەمـەن،فـۆبـیـایـزەمـەن، هۆشیاریبەزەمەن.
***

ئەوانەیهۆشیارییانبەزەمەننییە،
نە نیگە را ند ە بنو نە بێزا ریرو یا ن تێدەکات.
***

کە سێکچێژیمیو زیکنە کا ت ، خۆ می لێبە دوورد ە گرموکا رمبە سە ریە و ە نا بێت . کە سێکیوازۆرمە ترسیدا رە و خۆ ینا ز ا نێتبە ر چنە فر ە تێکی گەورەکەوتووە.
***

میو زیکیرا ستە قینە ،تا کە هو نە رێکە بتوا نێتپە یو ە ند یکۆ نکرێتیلە نێوا ن د ووکە سدا د روستبکا ت . ئە مکا ر ە بە شیعر نا کر ێت ، بە ڵکو میو ز یك دەکرێت،میوزیکوبەس.
***

ئـەوەیـچـەشـەیمـیـوزیـکـنـاکـات، نوقسانیەکیگەورەیهەیە.
***

ژیانبێمیوزیکگەمژەییە.
***

ئە و ە یلە "سا مو ێلبیکێت" دا جوا نە ، ئە و ە یە کە ئە وهە رگیزو ە کنووسە ر هەڵسوکەوتینەکردووە.
***

بنو سیت ، وا تە خۆ تلە جوا نتر ین شتە کا نینا ختبە تا ڵد ە کە یتە و ە . ئە و ە ید ە نو سێت ، کە سێکە خۆ ی خـاڵـیـدەکـاتـەوەودواجـاردەبـێـتـە عە د ە م . لێر ە و ە یە کە نووسە رانئە و گرنگیە یا ننییە . منقە نا عە تیتە وا وم بەوەهەیە . ئەوانەید ەنووسنتە نانە ت کـەیـنـونـەی،خـۆشـیـانـدەدۆرێـنـن ودەبـنـەتـارمـایـی.رەنـگـەئـەوانـە خە ڵکا نیزۆرد یا روبە نا وبا نگیشبن ، بە ڵا مبە بێکە نیو نە ، بۆ یە پێمو ا یە ئە وا نە یئا ما د ە گیگە ور ە وگرا نیا ن هـەیـەلـەژیـانـدا،ئـەوانـەنـکـەهـیـچ شتێکیانبەرهەمنەهێناوە.
***

مـنـدژیـفـەیـلـەسـوفـوسـتـمـە فەلسەفیەکانم.
***

لە بە را مبە رفیکرو فە لسە فە د ا ، من شیعرومیوزیکهەڵدەبژێرم.
***

ئـەومـرۆڤـەیـرێـزیخـۆیـدەگـرێـت، مرۆڤێکەنیشتمانینییە.
***

منو ێڵگە ر د ێکیمیتا فیز یکیم وکـەمـتـازۆر،بـەورواقـیـانـەدەچـم کە لە کۆ تا ییە کا نیئیمپرا تۆ ریە تی رۆ ما نیید ا ژیا نو هە ستیا ند ە کرد ها وو ڵا تیجیها نین ، وا تە ها وو ڵا تی ناشوێنن.
***

لــەوپــەریــدەردەســەریــو بێزارییدا ، توا نا یئە و ە مهە بوو ە